

Velja po pošti:
 Za celo leto naprej . . . K 28.—
 za en mesec . . . " 2-20
 za Nemčijo ocelotno . . . " 29.—
 za ostalo inozemstvo . . . " 35.—
V Ljubljani na dom:
 Za celo leto naprej . . . K 24.—
 za en mesec . . . " 2.—
 V upravi prejema mesečno . . . 1-70
Sobotna izdaja:
 za celo leto . . . " 7.—
 za Nemčijo ocelotno . . . " 9.—
 za ostalo inozemstvo . . . " 12.—

SLOVENEK

Inserati:
 Enostolna pettivrsta (72 mm):
 za enkrat po 18 v
 za dvakrat " 15 " "
 za trikrat " 13 " "
 za večkrat primeren popust.
 Poročna oznanila, zahvale, osmrtnice itd.:
 enostolna pettivrsta po 2) vln.
Poslano:
 enostolna pettivrsta po 40 vln.
 Izhaja vsak dan, izvemati ne-
 delje in praznike, ob 5. uri pop.
 Redna letna priloga Vozni red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
 Rokopisni se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
 sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
 pošne hranilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 26.511,
 bosn.-herc. št. 7563. — Upravniškega telefona št. 188.

Napredovanje na Kurskem. Nemške čete se bližajo utrdbam Kovna. Močna predpostojanka pri Novogeorgievsku uzeta. — Le še 30-40 km do Brest-Litovska. — 14.000 ujetnikov.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 14. avgusta. Uradno se raz-
 glaša:

Zvezne armade, ki prodirajo v pro-
 storu vzhodno od Buga, so podile tudi vče-
 raj zasledujoč sovražne zadnje oddelke
 pred seboj.

Avstrijsko - ogrske sile so dosegle
 ob obeh straneh železnice Lukov — Brest-
 Litovsk prodirajoč prostor zahodno in ju-
 žno od Miedzzyrzeca.

Nemške čete so pridobile okolico
 Wisznic in so prodrle čez Wlodawo.

Namestnik načelnika generalnega štaba:
 pl. Höfer, fml.

Dunaj, 15. avgusta. Uradno se raz-
 glaša:

Sovražnik se je včeraj na celi bojni
 črti vzhodno od Buga zopet ustavljal v pri-
 pravljjenih postojankah. Zvezne armade so
 napadle in so si na številnih točkah pri-
 pravile pot v sovražne črte. Od danes zju-
 traj se Rusi zopet povsod umikajo.

Namestnik načelnika generalnega štaba:
 pl. Höfer, fml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 14. avgusta. Veliki glavni stan:

Vojna skupina generalfeld-
 maršala pl. Hindenburga.

Severno od Njemena pri Alesew—Ku-
 pišty—Wiszinty—Kowarsk so se razvili
 novi boji. Pred Kovnom so vzele naše na-
 padalne čete utrjeni gozd Dominikanka.
 Ob tej priliki je bilo ujetih 350 Rusov. Med
 Narevom in Bugom so dosegle naše arma-
 de trdo pritiskajoč odsek Slina—Nurzec,
 v katerem se je ustavljal sovražnik na ob-
 novljen odpor. Severno od trdnjave Novo
 Georgiewsk je bila vzeta z naskokom ne-
 ka močna srednja postojanka. V naše
 roke je padlo 1800 mož in 4 strojne puške.

Vojna skupina generalfeld-
 maršala princa Bavarskega.

Zvezne čete se bližajo Bugu severo-
 zahodno od Sokolova, Zahodno od črte
 Lasice—Miendzyrzec je izkušal sovražnik
 s trdovratnimi protisunkmi ustavititi zasle-
 dovanje. Vsi napadi so bili odbiti.

Vojna skupina generalfeld-
 maršala pl. Mackensena.

V bojih 10. in 11. avgusta premagani
 sovražnik ni imel včeraj več moči, da bi
 se bil ustavljal neprestanemu prodiranju
 zveznih čet. Armada je med zasledova-
 njem prekorčila cesto Radzyn—Dawidy—
 Wlodawa.

Najvišje vojno vodstvo.

Berlin, 15. avgusta. Veliki glavni stan:
 Vojna skupina generalfeld-
 maršala pl. Hindenburga.

Čete generala pl. Belowa so vrgle
 Ruse v pokrajini pri Kobišty proti severo-
 vzhodu nazaj. Ujele so 4 častnike in 2350
 mož in so vzele eno strojno puško. Odbit
 je bil ruski izpad iz Kovna. 1000 ujetni-
 kov je padlo v naše roke. Naše napadalne
 čete so se še bolj približale trdnjavi. Med
 Narevom in Bugom so Rusi v včeraj jav-
 ljeni črti trdovratno drže. Prehod čez
 Nurzes so naše čete pozno zvečer izsilile.
 Armada generala pl. Scholza je ujela vče-
 raj nad 1000 sovražnikov. Armada gene-
 rala pl. Gallwitza je ujela 3500 Rusov, med
 njimi 14 častnikov in je zaplenila 10 stroj-
 nih pušk. Pas okolu trdnjave Nowo Ge-
 orgiewsk se vedno tesneje sklepa. Na
 vseh bojnih črtah se je pridobilo na pro-
 storu.

Vojna skupina generalfeld-
 maršala princa Leopolda Ba-
 varskega.

Sovražnik se je tudi prodiranju te ar-
 madne skupine trdovratno upiral. Tekom
 dne se je posrečilo vzeti sovražne postoj-
 anke pri in severno od Losice in na pol
 pota med Losicami in Miendzyrzecem.
 Sovražnik se umika. Samo čete general-
 nega polkovnika pl. Woyrscha so od 8. do
 14. avgusta ujele 4000 Rusov, med njimi
 22 častnikov in so zaplenile 9 strojnih
 pušk.

Vojna skupina generalfeld-
 maršala pl. Mackensena.

Poraženi sovražnik se je poizkušal
 včeraj na črti Rožanka, severno od Wlo-
 dawe, kakor tudi zahodno od Slawatycze
 —Horodysze—Miendzyrzec zopet ustavititi.
 Pod pritiskom našega takoj podvzetega
 napada nadaljuje sovražnik od danes zju-
 traj umikanje.

Najvišje vojno vodstvo.

RUSKO URADNO POROČILO.

Iz vojnega tiskovnega stana se jav-
 lja: Rusija: Brez datuma. V okolici
 Rige smo zjutraj 11. avgusta zavrnili
 nemške poizkuse, da bi prodrli naše
 prednje straže. V smeri Jakobstadt—
 Dwinsk so naše čete 10. in 11. avgusta
 uspešno prodirale, nadlegujoč sovraž-
 nika. V ozemlju severno od Wilkomira
 smo po boju zasedli Kowarsk in To-
 wiany in ujeli nekaj sovražnikov. Pri
 Kownu smo neprestano odbijali nem-
 ške napade na fronto zapadno od Nje-
 mena do Jesje; sovražnik je dosegel sa-
 mo pri vasi Godlewo, kjer se je vršil tr-
 dovraten artiljerijski dvoboj, nekaj
 uspeha. Na fronti med Narewom in
 Bugom so Nemci nadaljevali svoje tr-
 dovratne napade v prvi vrsti na cesti
 Lomża—Sniadow—Kosow; dalje južno
 ob obeh straneh železnice Czysew(?)—
 Malkin so naše čete popoldne 11. avgu-
 sta prešle k protinapadu; na cestah k
 srednji Visli nobenih važnih izpre-
 memb. 11. avgusta je izvedel sovražnik
 na fronti med Wieprzom in Bugom v
 smeri Paraczew vrsto ogorčenih napad-
 ov in dva napada na cestah Holm—
 Wlodawa. Vsi ti napadi so bili s težki-
 mi sovražnimi izgubami odbiti. Te iz-
 gube so posebno težke vzhodno od Os-
 trowa, kjer leže nemški mrličji v ogrom-
 nih množinah pred našimi postojan-
 kami. Ob Bugu in Zlati Lipi nobene
 bistvene izpremembe. Ob Dnjestru
 smo pri ustju Strype ustavili sovražni-
 kovo ofenzivo.

10. avgusta se je sovražnik z moč-
 nimi silami istočasno bližal zalivu Ri-
 ge in olandskim čerem in bombardiral
 svetilnike. Po ognju naših vojnih ladij
 in baterij je najhitreje odplul na od-
 prto morje.

Iz Petrograda se poroča 14. avgusta:
 Včerajšnje poročilo velikega generalnega
 štaba javlja:

Jugovzhodno od Mitave so naše čete
 12. avgusta vrgle Nemce nazaj; med umi-
 kanjem je sovražni kizgubil večje število
 ujetnikov. V smereh Jakobstadt—Dwinsk
 —Wilkomierz pritiskamo dalje na sovraž-
 nika in lomimo njegov ogorčeni odpor. V
 okolici Kovna trajajo dalje nemški napa-
 di in presledni topniški boj. Na fronti med
 Narevom in Bugom je naš protinapad z
 dne 11. avgusta olajšal četam v severnem
 odseku te fronte umikanje na postojanke
 v ozadju. Na cestah, ki vodijo k srednji
 Visli, smo izpraznili z ozirom na zahteve
 splošnega položaja, Sokolow, Siedlce in
 Lukow. V splošnem se na fronti naših
 čet, ki operirajo levo od Buga, 12. avgu-
 sta ni vršil noben važen spopad. Desno od
 Buga, ob Zlati Lipi in ob Dnjestru nobene
 bistvene izpremembe.

OPENZIVA ZAVEZNIKOV PROTI BREST-LITOWSKU.

Roda Roda brzojavlja 13. avgusta:
 Rusi si obupno prizadevajo, da bi
 razbili jekleni lok, ki oklepa prostor
 krog Brest-Litovska.

Fronta zaveznikov na Poljskem se
 razteza začeni v odseku ob spodnjem
 Bugu do črte med reko Tysmienico
 in krajem Wlodawo ob osrednjem Bu-
 gu povsodi vzhodno opetovano imeno-
 vane železniške proge Lukow—Siedlce.
 Tako so vse dvotirne železniške proge,
 ki vodijo iz Varšave proti Petrogradu
 in proti vzhodu in jugovzhodu v no-
 tranjost ruske države, v kolikor leže
 zapadno od Buga in izvzemši kratke
 odseke med obema frontama, — za
 svrhe ruske armade izgubljene! Ta iz-
 guba je za Ruse zelo občutna, kar jih
 je nagnilo, da skušajo na vseh frontah
 z močnimi silami s protibrambo in na
 posameznih točkah celo z vehementni-
 mi protisunkmi ustavititi prodiranje za-
 veznikov.

V teh ljutih bojih so ostali zavez-
 niki v zadnjih dneh v vseh odsekih
 zmagovalci in sedaj velja kljub močnemu
 odporu nesti ofenzivo dalje proti
 Brest-Litovsku.

Na drugih točkah nobene izpre-
 membe v položaju.

IZPRAZNIJEV BREST - LITOVSKA.

Berlin, 14. avgusta. Magdeb. Ztg.
 poroča iz Kodanja: Rusi izpraznjujejo
 Brest-Litovsk. Železnice vozijo noč in
 dan zaloge iz Brest-Litovska v Minsk.

PRED RIGO, KOVNOM IN NOVO-GEORGIEVSKOM.

Petrograd. Neki sotrudnik »Rječi« je
 poizvedel pri neki merodajni osebnosti:
 Zdi se, da so Nemci že zasedli obrežje Ri-
 ge, vsekakor se usoda livonijskega glav-
 nega mesta odloči že v bodočih dneh. Na-
 dalje izvaja »Rječi«: Pred trdnjavo Novo-
 Georgiewsk so že pripeljali težke topove.
 Priznati se mora sicer, da trdnjava ni spo-
 sobna za obrambo nasproti novodobnim
 topovom, a velike važnosti teh bojev ne
 gre podcenjevati, ker gre za to, da se pri-
 dobi na času. V tajni seji dume se je tr-
 dilo, da je ta trdnjava vsled novozgraje-
 nega pasu utrdb zdaj sposobnejša za ob-
 rambo, kakor je bila.

KOVNO V OGNJU TEŽKIH TOPOV.

Berliner Tageblatt poroča iz Mari-
 ampola: Dne 8. avgusta dopoldne je pri-
 čela nemška težka artiljerija obstreljevati
 močno rusko trdnjavo Kovno.

IZ VARŠAVE.

Krakov, 15. avgusta. »Nowa Reforma«
 poroča iz Varšave: Med zadnjimi boji Var-
 šava po kroglah ni veliko trpela, dasi so

LISTEK.

Po Ogrski in Galiciji.

Vojni sledovi.

Krosno, 2. avgusta 1915.

Službena pot me je z naborno komi-
 sijo dovedla v Galicijo. Videl in slišal sem
 marsikaj zanimivega in pretresljivega, kar
 bo morda zanimalo »Slovenčeve« bralce.

Peljali smo se z železnico iz Budim-
 pešte proti severovzhodu. Zdelo se mi je,
 da se vozim po naši lepi Spodnji Štajer-
 ski; sami bogati vinorodni kraji z znanim
 Tokajem, na drugi strani pa prostrano po-
 lje s požetim žitom. Nakana sovragov, da
 bi nas izstradali, se ni posrečila, kajti žita
 smo letos pridelali izredno veliko.

Od postaje Satoralya-Ujhely se zače-
 nja proga karpatske železnice, ki pelje čez
 prelaz Lupkov v Galicijo. Človeku se zdi
 skoraj neverjetno, da vlada požimi tukaj
 tolik mraz, ko vendar nedaleč odtod po-
 ganja vinska trta. Železnica teče po zelo
 široki dolini med nizkim pogorjem, ki ni
 višje nego naše dolensko gričevje. Ven-
 dar vinske trte ni več videti in zemlja ni
 več tako plodna kakor v ravnini. Tu si s
 trdim trudom prideluje živež pridni Slo-
 vak. Hišice so revne, podobne Krjavljevi

koči v Jurčičevem »Desetem bratu«, ki jo
 drži pokoncu le še tepka.

Vozimo se že tri, štiri ure, a doline
 še vedno noče biti konec. Končno opa-
 zimo v daljavi mal greben z ozkim preho-
 dom; prave karpatske »Stenge« (soteska
 med Bledom in Bohinjem). Tu se je torej
 ustavljal ruski naval, kajti tu prvič opazimo
 sledove vojne. Žične ograje še stoje, ka-
 kor so stale; prej so kljubovale sovraž-
 niku, sedaj pa kličejo potnikom: »Do tu
 in ne dalje je prišel sovrag. Strelski jarki
 so zasuti in že porastli s travo, katero
 muli kravica, morda edinka ubogege Ru-
 sina, kateremu so Rusi zažgali dom in
 »včecko zabrali«. Požgana sela in razbiti
 domovi, to je sedaj slika, ki se ponuja tvo-
 jemu očesu korak za korakom. Žalosten
 je pogled na opustošeno cerkev in župni-
 šče v Homoni. Cerkvena ladja je porušena,
 le zvonik moli svoje očrnele zidove proti
 nebu, kakor bi klical maščevanje na ona-
 ga, ki je zakrivil vse to gorje.

Na obeh straneh doline je po gorskih
 pobočjih opaziti strelske jarke ob progii
 sami pa poldrug meter široke in meter glo-
 boke kotanje — sledovi granat.

Gorovje se zožuje in kmalo obstane-
 mo na postaji Mezölaborez. Strašno je di-
 vjala tod vojna vihra. Kolodvor je razde-
 jan, mnogo zasebnih poslopjij požganih. Ne-
 katere hiše so drugače nepoškodovane, le
 steklo v oknih je pobito — pač vsled zrač-

nega pritiska o priliki topniškega ognja.
 Vse se dela na novo, o čemer morajo prid-
 no pomagati »moskalski jency« (ujetniki).
 Udan v svojo usodo popravlja ali znova
 gradi Rusin svojo kočjo in obdeluje svojo
 njivico, kakor je delal pred vojno. Živ
 »kizmet«.

Železna cesta se jame dvigati, lokomo-
 tiva težko sopiha navzgor. Doli pod nami
 šumi Laborca, ob kateri vodi cesta na Lup-
 kov. Tu in tam opazimo kako vasico z
 razdrtimi hišami in poslopji, tu in tam tudi
 »vrtec ograjen, s križi zasajen« — počiva-
 lišče branilcev Karpatov. »Kje še zemlja
 grobe krije, kjer junaci domačije mirno
 smrtno spanje spe«. Daleč so posejani naši
 grobovi! Najdemo jih ob šumeči Drini, bi-
 stri Soči in deroči Zili, v dalini Franciji, v
 Karpatih, ob Dnjestru in Visli tja do Var-
 šave. Pa vidimo osvobojeno Galicijo in
 osvobojeno Poljsko in veter jim nepresta-
 no prinaša poročila o porazih sovraga —
 junaki v grobovih mirno počivajo z vese-
 lim smehljajem na ustnah.

Ob poti je videti razne spominke; na
 drevju vise prazne škatlje konzerv in dru-
 ge take reči, prava božična drevesa v pe-
 kočem julijevem solncu. Strelski jarek za
 jarkom; vsako prago karpatske zemlje je
 moral Moskal drago plačati s krvjo. Ni
 čuda, da je tu omagala ruska moč in se
 udala v defenzivo. In še nekaj. Ob želez-
 nici vidimo izkopanih mnogo jam v meh-

kejši zemlji; to so zimska stanovišča
 častnikov. Izkopana so v zemljo, spredaj
 zadelana z vejami, s koli ali s čemer je že
 bilo; tako so prebivali celo dolgo zimo
 kakor medvedi v svojih brlogih.

Vedno višje in višje se vspenjamo,
 skoro bomo na vrhu. Objame nas črna
 tema in čez par minut začihamo zrak osvo-
 bojene Galije. Na drugi strani Karpatov
 smo, na gališki zemlji, kjer je tako ne-
 usmiljeno pustošila vojna. Obrnemo se na-
 vzdol, vlak drči z velikansko brzino in se
 ustavi na prvi avstrijski postaji — Lup-
 kov. Hvala Bogu, tu se more človek vsaj
 pogovoriti s kom, a tam v Ogrski ti vedno
 bije na ušesa »nem tudom« — ne raz-
 umem.

Enake slike gledamo kakor na ogrski
 strani; vsi kolodvori požgani, mostovi raz-
 streljeni, hiše porušene z granatami. Ob-
 čudovati moramo dela naših pionirjev; v
 par dneh je bila vsa proga popravljena,
 mostovi provizorično postavljeni in kolo-
 dvori za silo postavljeni. Po robovih pa
 zopet vidimo strelske jarke, vmes pa zna-
 menja mest, kjer spe padli junaki večno
 spanje. Mimo nas drči vlak za vlakom z
 ranjenci in bolnimi vojaki — vojna je. Od
 zahoda sem pridivja nevihta z vso svojo
 silo in meče težke deževne kaplje na gro-
 bove padlih kakor hladan pozdrav nebes-
 nih sil.

Med gromom in bliskom obstanemo

Rusi streljali na mesto. V zadnjih urah so uničili Rusi vsa javna in vojaška poslopja, katerih bi se bile nemške čete posluževale za opiralnice. Bodoče dni že pričakujejo, da se vrne v Varšavo avstrijski konzul baron pl. Adrian. Kmalu potem, ko so bežali Rusi iz mesta, so se pojavili na posameznih cestah poljski legijonaši, ki so se tajno organizirali, že pod rusko vlado. Kakor poroča varšavski list »Przegłona Wiczorny«, je baje ostal v mestu 400 ruskih tajnih agentov, ki naj bi nastopali kot izzivači. List zahteva naj jih meščanska milica prime in jih izroči nemškim vojaškim oblastem. Potrjuje se poročilo, da Rusi vsled kratkega časa iz Varšave niso mogli odpeljati slavnih knjižnic in zbirke umetnin. Popolnoma nepoškodovani sta slavni knjižnici grofa Krasinskega in knjižnica Kierbeaz.

PETROGRAD—VARŠAVA.

Stockholm, 15. avgusta. Na varšavskem kolodvoru v Petrogradu je nabito naznanilo, da vozijo vlaki le do Lapy (okoli 150 km vzhodno od Varšave).

IZ LJUBLINA.

Krakov, 15. avgusta. Listi poročajo iz Ljubline: V mestu prirejajo neprestano ovacije poljskim legijam. Poljska mladina v velikem številu pristopa k poljskim legijam. Zdaj urijo že tri poljske stotnije legijonašev, ki jih tvorijo ljublinški prostovoljci. Na ljublinški železniški postaji so zažgali Rusi velike zaloge živil in sena. Rusi so nadalje razstrelili železniške mostove, uničili so kolodvorska poslopja, dve rafineriji špirta, dvoje praznih naftnih skladišč tvrdke »Mapeta« in vojašnico. V mestu je izbruhnilo več požarov, a ognjegasci so požare zadušili še prej, predno se je še bolj razširil.

RUSKA OPUSTOENJA V ZYRARDOWU.

Krakov, 15. avgusta. Listi objavljajo obširna poročila o opustošenjih v tvornicah mestu Zyrardow pri Varšavi. Že prej, predno so zapustili Rusi mesto, so odpeljali iz tvornic vse stroje in so odvedli skoraj vse prebivalstvo. Saperji so nato razstrelili tvorniške dimnike. Tvorniška poslopja so nato zažgali. V eni sami tvornici je bilo uničenih 2800 tekstilnih strojev. Ista usoda je zadela tvornice v mestu Grodziska.

PAPEŽEV DAR VZHODNI PRUSIJI.

Monakovo, 14. avgusta. (K. u.) »Bayrischer Kurier« poroča z merodajne strani, da je bila po posredovanju monakovskega nuncija monsignora Frühwirta odposlana vsota 10.000 mark kot Vzhodni Prusiji namenjen dar sv. očeta s sledečim pismom: Vaši škofovski milosti se najuglednejše zahvaljujemo za obširna obvestila o teži preizkušnji, ki jo je prinesla vojska deželam ob Vzhodnem morju. Nisem se obotavljal, da bi ne bil Njegovih Svetosti poročal tako o usodi teško preizkušene prebivalstva, kakor tudi o ponovnih stremljenjih za olajšanje bede. Kakor razvidite iz odgovora, obžaluje sveti oče z največjim notranjim sočuvstvom žalostno usodo prebivalstva, ki dejansko zasluži zaradi svojega zvestega in krščanskega mišljenja boljše usodo. Obenem najzvišneje pozdravlja občudovanja vredno poštvalnost cele Nemčije, v kateri Monakovo ni zadnje, ki jo kaže, da pomaže teško obiskanim deželam. V znamenje svoje očetov-

ške ljubezni in skrbi se je požuril, da je daroval iz svojih skromnih sredstev vsoto 10.000 mark. Smotrena razdelitev darov je prepuščena razsodnosti Vaše škofovske milosti. Rad porabim to priliko, da zagotovim Vaši škofovski milosti svoje največje spoštovanje, in se počaščam kot Vaše škofovske milosti najudanejši služabnik
Francišek Andrej Frühwirt,
nadškof v Herakleji:
Nuncij.

NAJVIŠJI ODBOR ZA PREISKAVO GLEDE ARMADNIH DOBAV.

Petrograd, 13. avgusta. (Kor. ur.) Uradno napovedujejo ustanovitev najvišjega odbora z nalogo, da preišče, zakaj se zakasnujejo in zakaj da so pomankljive dobave armadi. Za predsednika odboru je bil imenovan inženir general Petrov, član državnega zbora. Člani odbora so: podpredsednik državnega zbora Navmov, prvi podpredsednik gosudarstvene dume grof Bobrinski, generalni pobočnik Bantelejev in senator Poznikov.

POBOTNICA VELIKEGA KNEZA.

Iz Petrograda se poroča: Poslanec Čaidzen je pozval vlado, naj pojasni osem točk dosedanjih vojnih stroškov v skupnem znesku 320 milijonov rubljev; za te točke ni nobenih drugih potrdil nego pobotnica velikega kneza Sergeja Nikolajeviča in nakaznica bivšega vojnega ministra Suhomlinova. Suhomlinov je izjavil, da je pripravljen v dumji podati poročilo, ako vlada to dovolji.

Velik laški tabor pri Krminu razkropljen. — Zopet vsi italijanski napadi krvavo odbiti. Naš oklopni vlak pred trziškimi kolodvorom.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 14. avgusta. Uradno se poroča: Sovražni napadi so bili sinoči na raznih delih južnozahodne bojne vrste odbiti, tako v tirolskem obmejnem ozemlju v postojanki Fedaja in ob črti Bepena (južno od Schuderbacha), potem na Goriškem na Griže brdu in na vrhovih vzhodno od Trziča. Stare postojanke so ostale povsod popolnoma v naši posesti. Ponoči se je peljal naš oklopni vlak do vhoda kolodvoru v Trziču in je obstreljeval sovražno pehoto na robovih La Rocca in trene pri delavnicah Adria. Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

Dunaj, 15. avgusta. Uradno se razglašajo:

Na južozahodni bojni črti splošno pomnoženo bojevanje. Na Goriškem je vrgla naša artiljerija nekaj bomb v Škocijan, kakor je bežal sovražnik iz kraja. Nadalje je razkropila velik italijanski tabor pri Krminu. Slabotnejši napad pri Redipulji je bil po našem ognju že v kalu zadušen. Proti goriškemu območju so vzdrževali Italijani zmeren ogenj iz topov. V tolimskem odseku do Krna se je pričel včeraj jutraj napad znatnih sovražnih sil, ki je bil povsod odbit. Tudi v ozemlju pri Bovcu in na koroški bojni črti je bil boj s topovi obsežnejši, kakor navdno. Ponoči

na postaji Zagorz. Kolodvorsko poslopje je nepoškodovano; Rusi so ga menda pozabili razdejati, kakor so to storili na postaji Nowy Zagorz, kjer ni ostal kamen na kamenu. Na drugih poslopih ni videti poškodb.

Vlak nas pelje dalje v dolino reke San, ki teče počasi in obotavljaje, kakor bi se bala priti zopet v območje naših postojank v Przemyslu in v objemu Visle teči mimo osvojenega Ivangoroda in Varšave. Veliko bi vedela povedati reka o ruskem gospodstvu ob njenih bregovih, pa je nima in tožna. Ob njenem desnem bregu se razteza mesto Sanok, ki je istotako veliko trpelo. Pa o njem drugič. Omenjam le, da je kolodvor požgan in da Rusi nobeni stvari niso prizanesli. Ljudstvo je komaj čakalo, da je prišlo zopet pod našo vlado in splošno nazivajo Ruse »psubrate«.

Namenjeni smo naprej. Na zahodu se jasni; večerna zarja poljublja oblake, da so rdeči, kakor bi se bili napili krvi, ki je tod tekla v potokih. Mislim na večere, ko se je tudi rdečilo nebo nad temi kraji, pa ne od večerne zarje, marveč od požarov gorečih vasi, ki jih je zažgal sovražnik ali pa naša vojska za kazen prebivalstvu, ki je vohunilo v prid neprijatelju.

Noč je. Na vzhodu se prikaže blede luna in razsvetli s svojim svitom tožno pokrajino. Vlak ropoče, postaja in hiti zopet dalje. Od severa pihlja čez gričevje lahen vetrič, v vozovih je skoro mrz. Žito pripogiba svoje polno klasje proti materi zemlji, na oni strani pa štrlijo proti nebu ostanki dimnikov, domov. V daljavi se temni nizko karpatsko gorovje.

Dospeli smo do cilja. Prenočili smo kar na postaji. Drugo jutro smo odšli v mesto. Večina mestnega prebivalstva so židje v dolgih kaftanih. Strašno so Rusi gospodarili tu. V celem mestu je ostala samo ena trgovina neoplenjena. Kar je bilo porabnega za dom, so enostavno poslali v Rusijo, ostalo blago so prodajali kar na prostem. Za par kopejk si dobil stvar, ki je bila vredna 5 do 10 K. Pletnitve so se udeleževali tudi ruski častniki. Sploh pa je bilo od ruskega vojaka dobiti vse, kar je kdo hotel; še srajco bi ti prodal. Tako je n. pr. komu ugajal ruski vojaški pas; vojak mu ga proda za 30 kopejk t. j. 1 K po tedanjem kursu. Bo že drugega dobil v skladišču. V trgovinah uplenjene čevlje so prodajali po rublu. Pohištvo v stanovanjih so deloma odpeljali, drugo pa razbili.

Čital sem o draginji na Kranjskem. V Galiciji jo tudi čutimo, vendar ni tako hudo. Dobiti je vsega, kar kdo hoče. Jajca so po 6 vinarjev, meso po 2 K 1 kg, bel kruh iz fine pšenične moke po 66 vinarjev tri četrti kg. Mleko je po 30 vinarjev liter, kar je še čudno, če se pomisli, koliko živine so Rusi pobrali. Zgodilo se je, da je žena orala na polju z edino kravico; mimo prihaja kozaška patrolja, izpreže kravico izpred pluga in jo odžene kljub strašnemu joku in milim prošnjam uboge žene in dece. — Videl sem tu orati otroke; pred plugom vprežena krava, ki jo vodi morda osemletni deček, za plug pa drži 10—11 letni brat. Hvala Bogu; kjer znajo delati že tako majhni otroci, se ni bati pogube. Slovenci, posnemajte! Franjo Šolar.

POSVETOVANJA V PETROGRADU.

Stockholm, 14. avgusta. Zanesljive vesti iz Petrograda potrjujejo, da se v tamošnjih političnih krogih smatra položaj kot odločno resen. Trajna posvetovanja ministrov, pozvanja visokih vojaških krogov v Carsko Selo, kjer bodo prihodnje dni padle pomembne odločitve, to potrjujejo.

ODSTAVLJENI GUVERNERJI.

London, 13. avgusta. (Kor. urad.) »Daily Chronicle« poroča iz Petrograda: Generalni guverner baltičskih dežel in kurški guverner sta bila odstavljena. Odstavljeni bodo tudi še drugi.

ZA POTOVANJA PO POLJSKEM.

Dunaj, 14. avgusta. (Kor. ur.) Za potovanja v ozemlju Poljske pod avstrijsko vojaško upravo je dozdej predpisano, da se mora imeti potni list, ki mora biti poleg tega tudi opremljen s potrdilom armadnega višjega poveljstva (etapnega višjega poveljništva) ali pa vojnega ministrstva. Zадnje določilo je v praksi povzročilo ponovno motenje prometa, ker sta obe edini vladni mesti — armadno višje poveljstvo in vojno ministrstvo — večkrat potnikom dostopni le po ovinkih in z izdatno zamudo. Z ozirom na to je višje armadno poveljstvo v stremljenju, da pospeši tesnejši gospodarski promet monarhije z okupacijskim ozemljem in da pospeši trgovinske zveze, ustanovilo ob meji okupiranega ozemlja še dve potjevalni mesti za potne liste in sicer eno pri trdnjavenem poveljništvu v Krakovu, drugo v Granici.

uspelo pregnati sovražne oddelke, ki so se zakopali na zapadnih pobočjih Monte Piana ob izhodu doline Rienze. Ob Soči je izvajal sovražnik odvrtaevalne akcije proti našim postojankam na izrastih Slemena in Mrzlega vrha v masivu Krna in proti višinam vzhodno od Plav, ki smo jih pred kratkim osvojili. Te akcije so se z lahkoto odbile. Na Krasu je poizkušal sovražnik v noči na 12. avgust med hudo nevihto, da bi nas presenečil. Ti napadi niso imeli uspeha.

Vojni tiskovni stan poroča:

Brez datuma. Že 4. avgusta je dal sovražnik po patrolah proizvedovati v prelazu Vioz v zapuščenem, visoko ležečem gornjem koncu doline Valfurva, a patrula so bile odbite. Sedaj je prekoračil ledniško polje Forna in napadel naše v njih postojanki pri gorskem hotelu enakega imena, dočim je drug oddelek prodril čez čevdalski prelaz (3267 m) do blizu naših postojank pri Campanna di Cede. Delavna, neumorna čuječnost naših alpskih lovcev med ledniki in visokimi snežniki je pa obzreuspešila obe drzni podjetji. Sovražnik je bil kmalu potisnjen nazaj in s protinapadom pognan v beg. — Iz Cadora se poroča o majhnih, za nas uspešno poteklih bojih v visokih dolinah Ansiei in Viscende. V eni le-teh je bilo ujetih kakih 40 cesarskih lovcev. — Posamezni pehotni boji so se vršili tudi na Koroškem. V dolini Pontebbane je bil napaden in zapoden v beg avstrijski oddelek, ki je poizkusil prekoračiti italijansko pobočje. — Na kraški planoti ni bilo 11. avgusta razen običajnih malih bojov z ognjem nobenega posebno važnega dogodka.

× × ×

Junaki naše armade ob Soči.

»N. Fr. Presse« piše 13. t. m.: Zadnje dni so se italijanski napadi na fronti ob Soči zopet razširili. Sovražnik je naperil svoje delovanje zopet proti Goriškemu predmestju in proti kolenu Soče pri Plaveh ter se jima hotel približati. Glavni napori pa so bili namenjeni Zagori, južnozahodno od Plavij.

Skoro nas veseli tudi o tem poročati, da se italijanski vojaki, ki pač niso nič krievi na sramotnem verolomstvu svoje domovine, pogumno bore. Neki oddelek berzaljerov se je dal rajši do zadnjega moža postreliti, kakor da bi se udal.

Junake spoštujemo tudi v sovražni suknji, zato pa toliko bolj občudujemo naše krasne fante ob Soči, ki so se mogli tudi premoči takih sovražnih napadov uspešno upirati.

Kdor noče še zdaj verjeti, kako hrabro in trdno so naše vsega občudovanja vredne čete ob Soči, čeprav v manjšini, zavračale italijanske napade, vprašaj tamošnje krvave mejnike, ki jim bodo povedali, kako se je val za valom premoči pogumnih italijanskih vojakov razbil ob jeklenih stenah junakov avstroogrške vojske. Saxa loquuntur!

Laški poročevalec o bojih ob Soči.

Izrazito sliko borbe ob Soči podaja v »Daily Telegraphu« znani italijanski vojni poročevalec Luigi Barzini, ki piše:

Izkušnje velike vojne so podpirale priprave Avstrijcev na avstrijsko-italijanskem bojišču. Avstrijci imajo na razpolago vse rafinirane pripomočke moderne vojne. Napram temu dejstvu je bilo treba že sprva računati s potrpljenjem. Svet ob fronti je posejan z volčjimi jamami, in pred mnogimi postojankami so napravljene žične ovire na posebn način, da ležijo na tleh, tako da jih sovražna artiljerija ne more razdreti. Nevidne so; ko pa naskočimo, potegnejo branilci vso napravo z vrvmi kvišku in ovire so nepoškodovane na svojem mestu, kjer bi jih nihče ne pričakoval. Včasih, ko krogle naših topov popolnoma dobro zadevajo, ali če se ima izvršiti skrivno premikanje naših čet, pa se avstrijske postojanke naenkrat zavijejo v goste oblake dima, ki ne prepušča pogleda. Na ta način so izpremenili najvažnejše postojanke v prave trdnjave. Ker talne razmere — svet ni valovit — ne zadržujejo strateških potrebam in ker naravnih branikov ni bilo dovolj, pomnožil je sovražnik umetne ovire do neskončnosti. Jeklo in cement, ograje z bodečo žico ter druge žičnate ovire, ki se razprostirajo kakor mreža orjaškega pajka čez pobočja, to so najznamenitejši pripomočki te vojne tehnike. Ceste za bojno fronto nikakor niso puste. Nenavadno, od daleč komaj vidno življenje leze za frontami sem in tje, vse tje do mirnih šatorišč za rezervo. Avstrijski topovi pošiljajo točo krogel proti cestam. Iščejo žile, po katerih priteka srcu fronte vedno nova hrana. In srce ti utriplje hitreje, dihanje ti zastaja, ko slediš čudnim doživljanjem spremljajočih krdel, ki se premikajo po teh cestah. Včasih, med naprestanim bobnenjem topov, zaslišimo rjovenje, globlje in silnejše, kakor drugi glasovi, tako da vse drugo preglasi. To so slavni avstrijski 305milimeterski možnarji. Kmečko ljudstvo, ki se podaja z obstreljujočega sveta dalje v ozadje, prinaša cele kope vesti o novem orožju. Glavna tarča teh nestvorov je bil

Cadorovo poročilo.

Iz Rima se poroča 13. avgusta: Uradno vojno poročilo: V Cadore, kjer stoji vsled naše najnovejše ofenzive naše in sovražne črte blizu skupaj, prihaja pogosto do majhnih napadov in protinapadov. Tako je jel sovražnik v noči od 11. na 12. avgusta po daljši artiljerijski pripravi prodirati na pobočju Coldirane v Visokem Cardevolu, a je bil odbit. Našim četam je

Kormin. Ob prvem strahovitem puku, pri katerem so se stresla vsa poslopja, se je raznesla govorica, da je zletel tabor za municijo v zrak. Mnogo vojakov in uradnikov je tekalo sem in tje in vse se je vpraševalo: »Kaj se je zgodilo? Kje?« — Oblak dima se je valil s polja sem bliže in bliže. Ko se je dim razkadiril, smo videli v zemlji jamo s premerom 15 do 20 črevljev in globoko 12 do 15 črevljev. V tem hipu je v zraku glasno, na dolgo zarjavelo. In takoj na to se je pojavil nov oblak dima in začel se je nov pok. To so bili prvi težki streli... Obširno bojišče opaziš samo v obrisih. Podrobnosti se odtegujejo opazovanju kogarsibodi. Gromenje in dim, — to je vse, kar slišiš in vidiš. Črte modernega boja so po prostranem ozemlju skoro nevidne. Toda z vseh postojank prihajajo poročila, kratke, lakonične vesti, kakor iz ene sape; prinašajo jih brzi seli, ki tekajo tusem in tjakaj. Kraji, ki se v teh poročilih imenujejo, leže v blede megli, in vendar se nam zdijo že znani. Njih imena nam done na uho prijazno ali sovražno, brezpomembno ali pa divje in grozeče, kakršne so pač vesti, ki jih o njih izvemo. In tako pride v naravo v celem obširnem okrožju bojev življenje. Vse ozemlje je polno demonskega, dihačnega življenja. Profil Podgore se nam dozdeva, da je krut, uporen, in temni visoki Sabotini stoji menda na straži kakor ogleduh. In zadni se vzdiguje sv. Gora, pod koje snežnobelo, lažljivo kopo je skrita avstrijska artiljerija. In dalje v stran je nam nevidna gora sv. Katarine, iz koje pobožni štrli baje cev pri cevi avstrijskih topov. V sedanji vojni so vojaki nevidni. Majhni so postali v ogromnem okrožju svojega delovanja. Toda v navidezni zapuščenosti bojišča so postali posamezni kraji sami s svojimi različnimi kranjskimi vtisi takorekoč pravi nasprotniki. Strahovom podobni borilci, polni divjosti, strasti in sile. Od gore do gore odmeva ta gigantski dvo-boj v bobnečem gromenju.

Z bojišča ob spodnji Soči.

Miško piše:

V bujni domišljiji si človek komaj more predstavljati, kdor sam ni videl bojišča, kaj se tukaj godi. Naskok se vrsti za naskokom: pet in še več jih je eno noč ali eno dopoldne. Kar vali se ljudij pred žičnimi ovirami, strojne puške pa kose, da je groza. Vse presega silovit učinek ekrazitnih težkih granat. Skale, drevesa in mrliči se premetavajo po zraku.

Parkrat so se vrnili Lahi v naše prve strelne jarke. Začela jih je obdelovati naša težka baterija. Opazoval sem od blizu to obstreljevanje. Granata je udarila naravnost v jarek, kjer so bili Lahi. V trenutku je dvignila štiri Lahe s tornistrami kakih 15 metrov visoko. Leteli so po zraku v polkrogu z razprostrtimi rokami in nogami. Vsa okolica se pri udarcu granate močno stresse. Drobcji oddrobljenega kamenja pa frče včasih po 800 metrov daleč. Kakšen učinek ima šele 30.5 centimeterski možnar! Strel tuli po zraku kot ranjeni bivol. Ko se zadere v hišo ali gozd, vse skoči visoko kvišku, ljudje, drevesa, bruni ostrejša, zidovi so zmleti v šuto, dim se pa kot gora dvigne proti nebu. Če v kako vasio prileti kakih pet takih po 350 kg težkih krogel, so poslopja posneta s površja zemlje. Lahi se potem po cel teden ogibljejo dotičnega kraja.

Da bi bi kdo kdaj tako na gosto streljal, kakor streljajo Lahi, še svetovna zgodovina ne pozna. Kadar polentariji začutijo, da se jim bliža kakšna nevarnost od naše strani, začno s streljanjem tako strahovito obdelovati vso okolico, kakor bi bili obsedeni. Šrapnel za šrapnelom leti po zraku. Poročate mi, da ste ono nedeljo na Gorenjsko zelo slišali streljanje. Takrat smo tu imeli res pravi pekel. Preračunali smo, da je padlo na tej črti isti dan 120 tisoč šrapnelov vseh kalibrov, granat težkega kalibra pa 15 tisoč. Nekoliko si tedaj lahko mislite, kako se kakšen dan tukaj godi, ko kar več tisoč streljav pade na mal prostor tekom ene ure. Vragi komaj spravijo kaj takega skupaj.

V podnožju hriba so posejane sovražne baterije, po dve, tri, tudi po štiri v eni vrsti. Naštel sem že večkrat v eni minuti po dvajset laških baterij, ki so vse kot posamezni ognji streljale na eno mesto. In te muzike ni konca, gre kar naprej še vedno noč in dan. Zlasti je strašno ponoči.

To je dobro, da človek v boju postane divji in ne ve, kaj dela, ter je nekako top, da je za najbolj pretresljive dogodke neobčutljiv. Smejamo se iz vsega grla, ko trešči granata v rob in nam odbrenči kamenje preko glav. Sami pa ne vemo, zakaj se smejamo; »fest« se nam zdi.

Italijani vkljub vsi svoji silovitosti nimajo nobenega uspeha. Odzvonilo jim je. Nikdar ne bodo zagospodovali po naši lepi Gorenjski! Kakor bi bili iz jekla, stojimo mi tu in se ne umakne-

mo nikamor. Ko bi nas bilo malo več, bi pričeli z ofenzivo. Pa tudi to še pride. Italijanska pehota itak ni nič vredna. Ali bodo tekli, ti izdajalci!

Zadnji čas so Lahi zopet imeli kralja na fronti, pa jo je kmalu odkuril, ker je videl, da njegove armade nič ne opravijo.

S koroških gora.

Vojska v koroških gorah kaže dvoje nasprotstev boj s težkimi topovi in indijansko vojsko poizvedovalnih čet. Italijani streljajo z velikimi topovi čez gore, ki so visoke nad 2000 metrov. Njih ogenj je v gotovi meri uspešen, ker so njih opazovališča ob meji ugodna. Naše utrdbe se pa nahajajo v tako srečno izbranih krajih, in so tako branjene, da se to vzravna. Slučajno sem se nahajal v neki utrdbi, ko so jo obstreljevali laški možnarji. Medtem ko so od časa do časa prihajale hreščee ekrazitne laške krogle, je pa posadka pri kupicah vina slavila padeč Varšave. Naše gorā navajene poizvedovalne čete tudi prekašajo alpince, ki se pač ne smejo podcenjevati. Niti premoči se ne ustrašijo.

Italija pred novimi sklepi.

»Echo de Paris« poroča iz Rima. Na vladi je opaziti ojačeno delavnost. Sonnino je imel številne pogovore z zastopniki raznih balkanskih držav. Splošno mnenje je, da se pripravljajo važni dogodki.

Nov manifest italijanskega kralja.

Iz Lugana se poroča 14. t. m.: Italijanski kralj bo povodim narodnega praznika dne 20. septembra izdal nov manifest na ljudstvo, v katerem bo izrazil svoje zaupanje glede izida vojne. (To prednaznani pač kaže, da je jelo to zaupanje v italijanskem ljudstvu že pojmati.)

Irredentističen spomenik kralju Viktorju Emanuelu I.

Iz Rima se brzojavlja genfski »Suisse«: Na spomeniku kralju Viktorju Emanuelu I., ki se bliža dovršitvi, se četvori kipi znamenitih Italijanov nadomeste s simboličnimi ženskimi postavami, ki bodo predstavljale Trident, Trst, Primorje in Istro.

Annunziata.

Mnogo jih je že zagrešil zloglasni klovn D' Annunzio. Sedaj sedi v lepem hotelu Danieli v Benetkah in proučuje orientalsko lepoto žensk. Za nekaj časa ne je vendar mogel odtrgati od svojega priljubljenega študija in se je v zrakoplovu spustil nad Trst. Metal je v mesto oklice naslednje vsebine: »Korajžo, bratje, korajžo in upanje! Da Vas odrešimo, se brez odihaja bijemo v Tridentu, na Koroškem in ob Soči. Vsak dan pridobivamo tal, in Kras bo kmalu osvobojen. Pravim Vam, zaklinjam Vas, o bratje, zmagā bo naša! Z višin teh italijanskih kril, ki nosijo junaka, Vam mečem tja doli svoje poslanstvo, in svoje srce, ki leti sedaj v raj domovine. — 7. avgusta 1915.«

In d' Annunzio se je s svojim srcem, ki ni padlo v Trst, vrnil nazaj v lepi beneški hotel študirat orientalsko lepoto žensk.

Zakaj je bil general Ragni odstavljen?

Lugano, 13. avgusta. General Ragni ni bil odstavljen zaradi svojega prejšnjega poslovanja kot guverner v Tripolitaniji, marveč zavoljo pogrškov v poveljevanju svojih čet ob Soči.

Časnikarji na italijanski fronti.

Lugano, 13. avgusta. (Kor. ur.) Italijansko vojno vodstvo se je končno odločilo, da dovoli zastopnikom časopisja za poizkušnjo dostop v bojno črto. Dovolilnice so izstavili vsem večjim italijanskim listom kakor tudi osmim francoskim in desetim zastopnikom angleškega časopisja. Značilno je, ker niso dali dovoljenja nobenemu ruskemu časnikarju.

Slaba žetev na Italijanskem.

Lugano, 13. avgusta. Vlada je danes prvič priznala, da zaostane žetev najmanj za tri milijone dvojnatihtov sto-ov za vladnimi cenitvami.

Slaba vinska letina na Italijanskem.

Italijanski listi poročajo, da bo letošnji pridelek znašal samo 20 milijonov hektov proti 43 milijonom hektov v prejšnjem letu, ki je bilo eno najugodnejših.

Draginjski nemiri na Siciliji.

Na Siciliji so se vršili doslej draginjski nemiri v 16 mestih in 42 manjših krajih, in sicer zato, ker so vozili žito na celino. Položaj je tako resen, da razširja vlada na Sicilijance naslovljeno brzojavko s podpisom Salandre in Cavasole, v kateri se otoku jamči za kruh in žito po primer- nih cenah.

Italijani zasedli Drač.

Lugano, 14. avgusta. Milanski listi poročajo, da so italijanske čete 8. avgusta zasedle Drač in njegovo okolico. Zasedenje glavnega albanskega mesta se je izvedlo baje na podlagi posebnega dogovora Italije z albansko vlado.

Deželne ustanove za c. kr. mornariško akademijo.

Deželni odbor Kranjski je v zmislu svojega sklepa z dne 9. avgusta t. l. admiralu Hausu brzojavno čestital na junaških činih c. in kr. vojne mornarice, obenem naznanil določitev petih ustanov za sinove Kranjske dežele v c. in kr. mornariški akademiji ter namero tem ustanovam dati ime »admiral Anton Haus« v večni spomin na genialnega poveljnika vojne mornarice v sedanji svetovni vojski. Admiral Haus je poslal na to deželnemu odboru sledečo brzojavko:

Visoki deželni odbor vojvodine Kranjske — Ljubljana.

Sprejmite prosim našo najprisrčnejšo zahvalo za toli patriotične ovacije visokega deželnega odbora vojvodine Kranjske, ki so mene in vojno mornarico, v katere vrstah se bojuje toliko hrabrih sinov vaše dežele, napolnile z veseljem in ponosom. Z ničemer bi ne bil mogel visoki deželni odbor vojni mornarici narediti večjega veselja, kakor z ustanovitvijo petih deželnih ustanov za mornarsko akademijo, po katerih se naj številu častnikov, izhajajočih iz lepe Kranjske dežele, pomnoži. To visokosrčno ponudbo vojna mornarica z največjo zahvalo sprejme. Ustanove se morejo takoj razpisati. Meni visoki deželni odbor ni mogel nakloniti večje časti, kakor s sklepom, da naj te ustanove nosijo moje ime. Vendar prosim v tem oziru, da blagovolite pomisliti, da se je vojska za mornarico šele pričela. Mi smo italijanski pomorski sili že ednajst nedostno uničili, toda odločitev je še zelo daleč. Kako bo ista izpadla in kakšen bo tedaj odmev mojega imena, to leži popolnoma v Božjih rokah. Zato prosim sprejmite za meni prisojeno čast mojo najsrčnejšo zahvalo, sklep o imenu ustanov pa blagovolite preložit vsaj do konca vojske, katerega vojna mornarica, in istotako na suhem se boreči soborilci, pričakujejo s popolno samozavestjo. Boj varuj lepo in vrolo Kranjsko deželo.

Anton Haus, admiral.

Pripomni se, da je admiral Haus na slovensko brzojavko deželnega odbora odgovoril v slovenskem jeziku.

Nabirajte vreče za naše čete!

Naše junaške čete na jugu rabijo nujno veliko število praznih vreč, dolgih prilično 60 cm in širokih prilično 40 cm. Vreče naj bodo napravljene iz trdnega blaga (najboljše iz navadnega platna za vreče). Imajo naj na odprtih strani močno vrstico za zavezo in naj bodo neopazljive svitle (rujavkaste ali sivkaste) barve. Tudi že rabljene vreče so dobro došle, če so še dovolj trdne. Za vreče bi se moglo na zahtevo po kakovosti tudi plačati znesek 50 do 70 vinarjev za kos.

Takojšnje nabavljanje in šivanje takih vreč je najnujnejša patriotična dolžnost in vsakdo, ki daruje ali prepusti vojaški upravi le eno vrečo, bo pripomogel, da se zavratnega sovražnika, ki ogroža našo domovino zanesljivo in sijajno premaga.

Na delo torej vse prebivalstvo kranjsko, zlasti pa naše vrle žene in dekleta! — Na najnujnejše delo!

Mesto Ljubljana je na oklic gospoda župana dalo vsej deželi dober zgled s tem, da je darovalo v isti namen do sedaj že 8312 vreč.

Vreče naj se oddajajo pri občinskih uradih, ki bodo potem izročili večje množine nabranih vreč na pristojno c. kr. okrajno glavarstvo, da jih odpošlje na vojaško upravo.

C. kr. deželno predsedništvo v Ljubljani.

Pater Anzelm.

»Neues Pester Journal« priobčuje sledeči dopis svojega posebnega poročevalca na jugozapadni fronti, dr. Füßessery, z dne 7. avgusta:

Samostan na Sv. Gori obstreljujejo od časa do časa italijanske granate in šrapneli in ubogi pater Anzelm, ki je sam ostal v samostanu, ždi skrit v globoki kleti ter se vsakokrat prestrašen prekrizā, kadar koli udari tak uničujoč izstrelak v samostansko zidovje ali streho. Pater Anzelm ima pa vendar tudi boljše dni, in to tedaj kakar kaka patrōla ali kak okoli lazeč vojni poročevalec zaide do samostana. Take dni je pater Anzelm čisto srečen. Neutrudno pripoveduje o strahotah bombardiranja meseca junija in julija, pripoveduje novice, ki jih čita z golega kraškega skalovja. Pozna vsak gorski vrh, vsako so-tesko, vsak grm, da, mislim, da živi v dobrem prijateljstvu celo z orli in sovami, ki mu delajo družbo v njegovi samoti. S svojim tresočimi se prsti pokaže na neki daljni vrh in pravi:

»To-le tam je italijansko opazovališče; dva tedna že stoie ondi.«

Potem skloni glavo in pravi bolj sam zase, zatopljen v misli:

»Molim za dušni blagor nesrečnikov...«

Nekaj minut smo vsi molčali. Prisluskovali smo gromečemu koncertu, ki je v tem trenutku začel s strašnim crescendo in fortissimo. In ko smo že opravičeno smeli domnevati, da višje niti ne more več iti, je znova zagrmelo in zaslišal se je moze- zeg pretresujoč žvižg šrapnela. Pater Anzelm je dvignil glavo in z zadržanim dihom sledil strašnemu bučanju. Nenadoma me je prijel za roko.

»To so naši, ki streljajo«, je tajnostno šepetal, kakor bi se bal, da bi nas moglo slišati nepoklicano in izdajalsko uho.

Potem je z večjim očesom jel preiskavati skalovje naokrog in pazljivo motriti stebre dima, ki so se dvigali iz razpočenih granat. Sedaj je našel, kar je iskal. Sledim njegovemu pogledu in vidim, da sta nedaleč od nas nastala dva nova zemeljska lijaka. Sedaj so štirje drug poleg drugega in za njimi se vidi zeleno blesteča se črta: to je italijanska baterijska postojanka. Baterija že deluje. Čaka noči, da bi potem neopazeno nadaljevala svoje delo. Za baterijo je videti šotorni tabor. To so italijanski delavski oddelki, ki so pripravili baterijsko postojanko.

Ako je hotela italijanska baterijska postojanka ostati neopazena, je zgrešila svoj cilj. Naši so jo že odkrili in v rednih presledkih, vedno štiri in štiri ob enem, buče naše granate na baterijo in taborišče. Peta salva je točno zadene dvojni cilj, ravno tako šesta in sedma. Osma salva najde še samo razvaline topov in šotorišča. Italijanska baterijska postojanka je bila...

In pater Anzelm še vedno stoji poleg mene, obrnjen v stran, z nagnjeno glavo in sklenjenimi rokami. Njegove ustnice šepetajo molitev.

Moli zopet za dušni blagor nesrečnikov...

Kako si je četverozeva razdelila medvedovo kožo Avstrije.

Amsterdam, 12. avgusta. Angleški tisk razlaga: Za grško diplomacijo je nastopila ura, da z ustanovitvijo nove balkanske zveze odvaža izgubo Varšave. Bolgarijo je treba pridobiti za sporazum četvorice. Če ostane Bolgarija nevtralna, sta Grška in Rumunija prisiljeni, da ostaneta tudi nevtralni. Če se Bolgarija pridruži štirizvezi, tedaj je turška igra izgubljena.

Bolgarskim zahtevam se mora ustreči. Rumunija mora odstopiti Bolgarom Dobrudžo, a dobi za to Sedmograško. Venizelos je pripravljen, odstopiti grško Kavalo proti odškodbam v Mali Aziji. Srbija mora odstopiti Bolgarom zahtevano made-donsko ozemlje, dobi pa za to Bosno.

Italija mora pri tej (kravji) kupčiji žrtvovati svoj Dodekanezos (12 otokov), Velika Britanija Ciper, Rusija pa Besarabijo. Ako bo četverozeva s pomočjo balkanskih držav zmagala, jim zagotovi tudi posestno stanje.

Japonska zvezna politika.

Zveza z Rusijo in Nemčijo?

London, 12. avgusta. »Morning Post« poroča iz Tokija z dne 14. julija: Največje važnosti za Japonce je vprašanje, koliko imajo od sedanje vojne pričakovati dobička. To vprašanje postaja čezdalje bolj pereče, čimbolj se konec vojne odra. Japonci nujno žele zvedeti, kakšno je resnično stališče zaveznikov glede vzhodno-azijskih vprašanj ter doseči njih siguren sporazum. Zdi se, da so vojni dogodki napravili položaj, ki mu sedanji dogovor z zapadnimi silami več ne zadostuje v polni meri. Japonska je mnenja, da bi mogla zagotovitev koristi, ki jih pričakuje od vojne, doseči lažje sedaj kakor po vojni ter želi zvedeti za gotovo, do kod bi ji velesile dovolile napredovanje na Kitajskem. Predvsem se hoče dogovarjati z Rusijo. Japonski listi priporočajo zvezo z Rusijo. Pozornost je vzbudil shod starejših državnikov, ki zborujejo le ob velikih narodnih vprašanjih. Domneva se, da se je na zborovanju razpravljalo o ruski zvezi in da starejši državniki žele takojšnjo tako zvezo. Japonski tisk pravi, da je ta zveza potrebna, da se Japonska izogne zvezi z Nemčijo. Kakor se zdi, obsojajo starejši državniki sedanji kabinet ter ga nameravajo vreči, ker da je imela njegova politika glede Kitajske malo uspehov ter ni mogla preprečiti kitajskega bojkota.

Boji na zahodu.

Nemško uradno poročilo.

Berlin, 14. avgusta. Wolffov urad poroča iz velikega glavnega stana:

V Argonih smo pri Martinswerku iznova napredovali. Število ujetnikov se je dovišalo na 4 častnike in 240 mož.

Najvišje vojno vodstvo.

Berlin, 15. avgusta. Veliki glavni stan: V Argonih je bila zopet postavljena utrdba Martinswerk. 350 v njej padlih Francozov je bilo pokopanih. Večkratno obstreljevanje mesta Münster v Fecthtalu smo vrnili z obstreljevanjem železniškega oddelka Saint Dieu. Na Markkirch nato namerjeni ogenj sovražnika je bil ustavljen, ko se je obrnila naša artiljerija proti francoskim bivališčem.

Najvišje vojno vodstvo.

Pred ministrsko krizo na Francoskem.

Po poročilih iz Gēna je nastala v francoskem ministrstvu težka kriza. Viviani je izposloval, da se je zbornica odgodela, ker upa, da se duhovi pomire, ki so se razburili radi neugodnih uspehov na Balkanu. Zelo sta se sprla tudi ministra Millerand in Delcassé. Millerand dolži Delcasséa, da ga časopisje napada na njegov migljaj. V seji municijskega odseka 7. avgusta so napadali Milleranda senatorji; Millerand je izjavil po seji, da odstopi in ga je moral ministrski predsednik Viviani več ur pregovarjati, da ni odstopil. Napetost v kabinetu pa še traja. V seji senata so tudi ljuto napadali Milleranda. Finančna kontrola parlamenta je namreč dognala 359 slučajev goljufivih pogodb z dobavitelji armade. Ob nakupu ameriške municije so n. pr. zaslužili posredovalci milijone. Grajali so, ker goljufivih dobaviteljev niso še kaznovali. Millerand je odgovoril, da že sestavlja seznam krivcev in da naj mu senat zaupa. S Clemenceaumont, ki je delal zlobne medklince, se je Millerand v senatu sprl.

Francoska zbornica odročena.

Pariz, 13. avgusta. (Kor. ur.) Zbornica so odgodili na 20. avgust.

Bombardiranje mesta Poperinghe.

Pariz, 15. avgusta. (Kor. ur.) »Petit Parisienne« poroča iz Le Havra: Mesto Poperinghe so Nemci zadnje dni ljuto obstreljevali. Angleška artiljerija je odgovarjala. Zdelo se je, kakor bi gorelo nebo. Zadnji prebivalci, ki so bili še ostali v mestu, so zbežali na Francosko.

Štiridesettisoč nemških strojnih pušk na zapadni fronti.

Haag, 12. avgusta. »Daily Chronicle« piše, da je Nemčija na zapadni fronti od severa Francije do švicarske meje namestila 40.000 strojnih pušk. Če računamo nemško armado na poldrug milijon mož, pride na vsakih 40 mož po ena strojna puška.

Angleško poročilo o zračnem napadu.

London, 13. avgusta. (Kor. ur.) Reuter poroča: Tiskovni urad objavlja: V zadnji noči sta obiskala dva Zeppelinovca vzhodno obrežje. Metala sta bombe. Ubilih je bilo šest oseb, ranjenih je bilo 23. Najbrže je bil en Zeppelinovec poškodovan.

Proti zračnim napadom.

London, 14. avgusta. (Kor. ur.) Kakor se sode, se je radi zadnjih zračnih napadov izdal nov ukrep, ki še bolj omejuje razsvetljavo Londona.

Francoske priprave na zimsko vojno.

Lyon, 15. avgusta. (K. u.) »Progres« poroča iz Pariza: Generalni odsek senata je poveril pododseku za aprovizacijo preiskavo o pripravah za novo zimsko vojsko. Štirje senatorji so dobili nalog, da v to svrhu prepotujejo celo fronto.

Potopljen francoski trojambornik.

Lyon, 15. avgusta. (K. u.) »Le Nouvelliste« izve iz Nantesa: Zveza brodolastnikov je bila brzojavno obveščena, da je trojambornik »Francois« južno od Irske torpediral in potopil nemški podmorski čoln.

Angleške izgube.

London, 13. avgusta. (Kor. ur.) Zadnji seznam izgub obsega imena 26 častnikov in 502 mož.

Beg iz ujetniškega tabora.

London, 13. avgusta. (Kor. ur.) Dva nemška častnika sta ušla iz ujetniškega tabora v Oldcastle (Irsko).

Izdelovanje streliva na Angleškem.

London, 13. avgusta. (Kor. ur.) Tiskovni urad poroča: Pod nadzorstvo municijskega ministrstva je bilo postavljenih 345 tvornic, ki izdelujejo strelivo.

Mirovno gibanje na Angleškem raste.

Rotterdam, 12. avgusta. »Courant« javlja: Po nemškem prodiranju na Poljskem se je na Angleškem začela močnejša propagando za mir z Nemčijo. Komisijo demokratske kontrole, neodvisno delavsko stranko, odbor vojnih nasprotnikov zvezo za spravo in številna ženska društva mora vlada strožje nadzirati na njihovih zborovanjih.

Spori med sporazumniki.

Stockholm, 12. avgusta. Vkljub uradnemu zanikanju obstoje med zavezniki resni spori, ki se spoznajo tudi v časopisju. Iz Petrograda so v Parizu odločno nasto-

pili o pisanju časopisja o ruskih porazih in »Tems« je dobil nalog, da navaja pomnjanje municije za vzrok ruskih neuspehov in zavrača vest, da so Rusi izžrpani, kot neutemeljeno. — »Ruski Invalid« pa zopet izraža željo, da se Francozi in Angleži na zahodu nekoliko zgamejo, da ustavijo rusko umikanje. Iz lyonskih listov pa je spoznati, da je veliko francosko časopisje zelo razdraženo proti Rusiji vsled avstrijskega in nemškega prodiranja.

Na Balkanu.

ZADNI PREDLOGI SPORAZUMA BALKANECM.

Rotterdam, 14. avgusta. »Courant« poroča iz Calaisa: Zadnji kronski svet je označil balkanskim državam predložene predloge za končne. Splošno so odklonili, da bi se še preko teh predlogov zopet pogajali z balkanskimi državami.

ENTENTA ZAHTEVA SOLUN KOT OPIRALIŠČE ZA BRODOVJE.

Atene, 14. avgusta. Tu je povzročilo veliko razburjenje poročilo, da so poslanski sporazuma zahtevali od ministrskega predsednika Gunarisa za svoje operacije v Dardanelah kako večje grško pristanišče in precej jasno označili kot tako Solun.

VLADO NA GRŠKEM PREVZAME NAJBRŽE ZOPET VENIZELOS.

Atene, Splošno se sodi, da vpraša kralj po otvoritvi zbornice in po odstopu sedanje vlade Venizelosa, če je voljan, da na temelju stroge nevtalnosti prevzame vlado.

Atene. »Neon Asti« poroča, da je Venizelosovo časopisje naenkrat prenehalo pisati za vojsko.

RUMUNIJA ODKLONI PREDLOGE SPORAZUMA ŠTIRIH.

Bukarešt. Listi objavljajo neko rimsko brzojavko, da je ministrski predsednik Gunaris kralja Konstantina obvestil o odgovoru članov vlade, naj se predlogi sporazuma odklonijo, ker ni mogoče prepustiti Bolgariji kaj ozemlja. Po rimski brzojavki Grška tudi ne bi mogla ostati mirna, če bi se povečala Bolgarija s srbskim ozemljem. Ko je pripomnil Gunaris, da bi vlada morala odstopiti, če krona drugače sodi, je izjavil kralj Konstantin, da ne zavzame stališča, ki bi se razločevalo od stališča vlade.

RUSIJA IN RUMUNSKI VELEPOSESTNIKI V BESARABIJI.

Iz Bukarešta se poroča 14. avgusta: »Moldava« je zvedela, da je ruska vlada odredila, da imajo vsi veleposestniki v Besarabiji, ki niso ruski državljani, prodati svoja posestva.

KRALJ KONSTANTIN IN VENIZELOS.

»Berliner Tageblatt« poročajo iz Aten, da velja kot gotovo, da bo kralj po otvoritvi zbornice in demisije grške vlade poklical Venizelosa in ga vprašal, če je pripravljen na podlagi strogega obdržanja nevtalnosti prevzeti vlado.

ODGOVOR GRŠKE.

Atene, 12. avgusta. (Kor. ur.) — Zakasnelo došlo.) »Agence d' Athenes« poroča: Kabinetni načelnik zunanjega ministra je izročil popoldne poslaništvom sporazuma štirih odgovor na korak imenovanih velevlasti. Odgovor je sestavljen v obliki protesta proti odstopu grškega ozemlja.

PREVRAT V NIŠU?

Budimpešta, 14. avgusta. »Az Est« izve iz Sofije: Ententa je nastopila z največjim pritiskom, da bi dosegla sprejem njenih predlogov. V Nišu je bil včeraj odločilni ministrski svet pod predsedstvom prestolonaslednika. Teга posvetovanja se je udeležil tudi zastopnik glavnega stana generalštabni nadporočnik Pavlovič. Po ministrskem svetu je prestolonaslednik sprejel ruskega poslanika kneza Trubekcjoja. O izidu ministrskega sveta dosedaj še ni ničesar znanega. Značilno je pa, da se gotovi srbski listi, ki so bili včeraj še nespravljivi, izražajo danes nepričakovano mirno. Poluradni list »Pravda« govori že o rekompensacijah Bolgariji. Nasprotno pa v Atenah razpoloženje absolutno ni za entento.

LETALA ZA SRBIJO.

Dunaj, 13. avgusta. Glasom vesti iz Soluna je tjakaj priplul grški prevoznik parnik »Janina«, ki je imel na krovu mnogo letal za Srbijo. Z odpravljanjem letal v Srbijo so že pričeli.

Turčija v vojski.

TURŠKO URADNO POROČILO.

Carigrad, 14. avgusta. (Kor. ur.) Turški glavni stan objavlja:

Ponoči od 11. na 12. avgusta smo odbili severno od Ari Burnu slaboten sovražni napad z lahkoto in smo jih več ujeli. V tej pokrajini smo v treh dneh zaplenili osem strojnih pušk z vso pripravo in s strelivom; pet med njimi jih uporabljamo proti sovražniku.

Pred Ari Burnu je zadel naša artiljerija neko sovražno oklopnico, ki se je nato oddaljila.

Pri Seddilbahru smo vzeli z naskokom nek sovražni strelski jarek v dolžini sto metrov.

Na ostalih črtah ni ničesar, kar bi bilo važno.

BOJI NA KAVKAZU.

Rusko uradno poročilo.

Vojnodopisni urad na Dunaju poroča: Kavkaz 8. avgusta. V dolini Passin smo vrgli napadalce na celi fronti nazaj; zelo vroč boj se je bil za prelaz Meghemir, katerega so naše čete vkljub besnim sovražnim napadom zasedle. V smeri na Evfrat so naše čete, sledeče sovražniku za petami, vzele v boj postojanko Palauteken, zajele dva topova z municijskim vozom, množico patron, telefon, karavano velbdov in več mož s polkovnim poveljnikom in 4 častnike.

RUSKO URADNO POROČILO.

Vojni tiskovni stan javlja:

Kavkaz. Brez datuma. Na Kavkazu so boji 9. avgusta trajali dalje. Pri Oltyju se je začelo v dolini reke zbirati pet turških stotnij, ki so jih podpirale štiri baterije. Toda naše baterije so turške baterije prisilile k molku in koncentrirale svoj ogenj na turško pehoto. Ko se je pridružila ena naših strelskih stotnij, so Turki v neredu zbežali. Bežeče je zasledoval oddelek 15 prostovoljnih strelcev pod poveljstvom dveh častnikov. Kolona je z bajonetom napadla skupino kakih 100 Turkov, poklala 31 askarijev in 28 askarijev ujela, med njimi dva podčastnika; ostali so zbežali. Turški poizkusi, da bi prodirali v smeri na Olty in proti dolini Passa, so bili povsodi odbiti. Ob zasedenju prelaza Marghemir smo uplenili tri strojne puške in ujeli mnogo sovražnikov, katerih število se bo še dognalo, med njimi dva polkovna poveljnika. V smeri Evfrata se zasledovanje Turkov nadaljuje. V zadnjih dneh smo tu ujeli 18 častnikov in 1172 askarijev. Uplenili smo tudi nad 200 voz, naloženih deloma s piroksilinom in orodjem, kakor tudi orožje, municijo in šotore. Ob begu je pustil sovražnik mnogo ranjenih askarijev. Po cestah pobirajo naše čete velike množine artiljerijske municije.

PRI ARI BURNU.

London, 13. avgusta. (K. ur.) »Daily Chronicle« poroča iz Aten 12. t. m.: Pri Ari Burnu je bil neki angleški bataljon prisiljen, da se je moral 300 jardov umakniti radi zelo ljutega napada, med katerim so letala tri sovražna letala nad angleškimi črtami in vodila turški ogenj.

K POTOPITVI SOVRAŽNEGA TRANSPORTNEGA PARNIKA.

Carigrad, 14. avgusta. (Kor. ur.) Zakasnelo došlo.) Poročilo glavnega stana javlja, da je potopljen sovražni transportni parnik, obsegajoč kakih 10.000 ton, torpediral nemški podmorski čoln. Le malo sovražnih vojakov so mogle rešiti bolniške ladje.

Frankobrod, 15. avgusta. (Kor. ur.) »Frankfurter Ztg.« poročajo iz Carigrada: Na torpediranem angleškem transportnem parniku je bilo kakih 3000 mož svežih čet, namenjenih za Dardanele. Torpediranje se je izvršilo blizu otoka Kos. Parnik se je potopil v 4 minutah.

STALIŠČE TURČIJE.

Carigrad, 11. avgusta. (K. u. Zakasnelo.) V razgovoru o sedanjih pogajanjih z Rumunijo poudarja »Fedjuman-Kakkakat«: Bolgarija se brez vojske s Srbijo in Grško ne more sporazumeti. Edina dežela, s katero lahko doseže sporazum, je Turčija. Koristi Turčije zahtevajo močno Bolgarijo. Tudi Bolgari morajo spoznati, da je močna Turčija potrebna za Bolgarijo. Turki, ki se bojujejo v Dardanelah, vodijo istočasno tudi boj za neodvisnost Bolgarije.

NOV TURŠKI POSLANIK V BEROLINU.

Berolin, 14. avgusta. (Kor. ur.) Novi turški veleposlanik Haki paša je došel dopoldne v Berolin.

Ameriška agitacija.

»Berliner Tageblatt« ima: »Daily Telegraph« poroča iz Washingtona: V Ameriki se zdaj več govori o miru nego o vojski. Listi znanega častnikarskega založnika Hearsta prinašajo debelo tiskan stavek: Zveza nevtralnih narodov naj pritiska za sklep miru in Evropi.

AMERIČANI PROTI ANGLEŠKI BLOKADI.

New-York, 14. avgusta. (Kor. ur.) Zastopnik Wolffovega urada poroča brezničnim potom: Na nekem shodu eksporterjev in importerjev je izjavil senator Koke-Smith, da po mednarodnem pravu Anglija absolutno ni upravičena zabranjevati plovbe nemškega in avstrijskega blaga preko nevtralnih držav iz Amerike. Shod je končno sprejel petico, ki predsednika Wil-

sona nujno prosi, naj podvzame takoj energetske korake, da odpomore razmeram, ki so nastale radi angleške blokade.

AMERIŠKA INTERVENCIJA V MEHIKI.

Iz Amsterdama poročajo 12. avgusta: Glasom Reuterjevega poročila je prišel predsednik Wilson iz New Hampshire v Newyork, da se udeleži vladne konference o položaju v Mehiki. Atlantsko brodovje v Newportu ima povelje, naj bo pripravljeno za odhod v mehičanske vode, kar se pa iz diplomatskih ozirov oficijelno demantira.

Dosedaj vzeli 15 Irdnjav.

V sedanji svetovni vojski je bilo dosedaj vzeti 15 Irdnjav. Naši sovražniki so od teh vzeli samo eno, namreč Przemysl, ki pa je zopet naš. Na zahodnem bojišču so bile osvojene Irdnjave: Lüttich, Namur, Maubeuge, Lille in Antwerpen. Na vzhodnem bojišču pa Przemysl, Libava, Rožen, Pultusk, Varšava, Ivangorod, Ostrolenka, Serok in Zagrze.

Burian v Berlinu.

Berlin, 14. avgusta. (Kor. ur.) Včeraj se je mudil tu zunanji minister baron pl. Burian v spremstvu kabinetnega načelnika grofa Walterskirchen, da se posvetuje z vodilnimi nemškimi državniki. Baron pl. Burian se je posvetoval dopoldne in popoldne z državnim kanclerjem pl. Bethmann Hollwegom in z državnim tajnikom pl. Jagowom. Zajtrkoval je minister pri državnem kanclerju. Zvečer je odpotoval na Dunaj nazaj.

Someščani!

Letošnji praznik rojstnega dne Njegovega Veličanstva, našega presvetlega vladarja, bo pomemben kakor še nikdar.

Nad leto dni pljuska ob Njegov visoki prestol srditi valovi sovražnih sil, toda danes stoji ta prestol trdneje nego kdaj. In to po zaslugi junaških Njegovih armad, v katerih so združeni v otroški hvaležnosti in bratski vzajemnosti vsi Njegovi narodi. Zakaj vsem je že dolgih 67 let enako skrben in ljubeč Oče in vsi mu tudi danes z nepopisnim navdušenjem prisegajo v novič neomahljivo zvestobo.

Na bojnih poljanah bo v sredo dne 18. t. m. gromko odmevala ta prisega v sovražne jarke, mi pa, ki smo smeli ostati na svojih domovih, okrasimo v viden znak ponovljene prisega te domove s cesarskimi, deželnimi in mestnimi zastavami. V znak državljanske zvestobe, deželanske in meščanske hvaležnosti. Od prve palače, pa do zadnje kočel!

Na predvečer praznika bodo mestna poslopja tudi slavnostno razsvetljena. Kdor lahko zmore, naj tudi razsvetli; preobčutne gmotne žrtve prebivalstva v to svrhu bi pa prav gotovo ne odgovarjale intencijam Presvetlega slavljenca.

V Ljubljani, dne 14. avgusta 1915.

Župan:

Dr. Ivan Tavčar.

Dnevne novice.

+ Vsem poljskim beguncem na Kranjskem naj se pove, da je došel v Ljubljano zastopnik dunajskega osrednjega odbora g. prof. Hilary Dulemba, ki uraduje pri deželni vladi od 10. do 12. ure dopoldne. Kdor želi od njega kakih pojasnil, naj se oglasi pri g. prof. Dulembi v zgoraj označenih urah. Predno pa gre kak begunec v Ljubljano, naj si preskrbi pri okrajnem glavarstvu legitimacijo, ker bi sicer lahko imel na poti sitnosti.

+ Gališki beguncel se uradno pozivajo, da se vrnejo na svoje domove. Razen okrajev, ki jih je navajal poziv z dne 20. julija 1915 kot proste za vrnitev beguncev, so sedaj prosti tudi okraj Lancut, Nisko in Tarnobrzeg. Begunci iz teh okrajev, ki so sposobni za delo in niso brez zasluzka, oziroma sredstev, se pozivljajo, da se vrnejo na svoje domove.

+ Za privatnega docenta na dunajskem vseučilišču je bil, kakor smo že poročali, imenovan g. dr. Leonidas Pitamic, c. kr. ministerialni koncipist

v ministrskem predsedstvu na Dunaju. Dr. Pitamic je goriški Slovenec, rodom iz Volč pri Tolminu, sin bivšega odvetnika in slovenskega prvoboritelja v Postojni, dr. Pitamica. Priobčil je dosedaj dve razpravi, o katerih obravnava prva l. 1913. izšla »Pravica poslanec do dijet«. Druga, ki je izšla letos, pa »Sodelovanje parlamenta pri mednarodnih pogodbah«. Imenovanje našega rojaka na nemški univerzi pomenja vsekakor lepo priznanje njegovih izrednih znanstvenih vrtilin.

+ **Odlikovanje.** Bronasto hrabrostno svetinjo je dobil črnovojnik Jurij Planinšek, prideljen 27. domobranskemu polku.

+ **Odlikovanje.** Vojaški zaslužni križec 3. vrste z vojno dekoracijo so dobili: stotnik 29. lov. bat. Julij Laurič, stotnik 27. pp. Leon Detela, nadporočnik 27. pp. Wilfried Groder in stotnik 14. top. p. Maks Šarabon. Ponovno najvišje zahalno priznanje sta dobila stotnik 7. lov. bat. Oskar vitez Tonkli in nadporočnik 97. pp. Alojzij Radečla. Srebrno hrabrostno svetinjo 2. vrste sta dobila dragonca 5. drag. p. Lesjak Ivan in Tratnik Išan. Red železne kroge 3. vrste z vojno dekoracijo je dobil podpolkovnik 27. dom. p. Ivan Brückner in major 27. dom. p. Belizar Szeljav, poveljnik nekega črnovoj. bat. Duhovniški zaslužni križec 2. vrste na belorodnem traku je dobil vojni kurat v rez. 5. dom. p. Leopold Turšič, prideljen 27. dom. p. Najvišje pohvalno priznanje je dobil stotnik 37. dom. p. Franc Topolšek, stotnik 26. dom. p. Edward Teichmann, nadporočnik 26. dom. p. Leon Lindner, nadporočnik 27. dom. p. dr. jur. Pavel Skaberne, pri 152 črnovoj. bat., poročnik 97. pp. Josip Čošič, pri 156. črnovoj. bat.

— **Zdravje kardinala Lorenzelli** se, kakor poroča »Italia«, trajno boljša. Upajo, da kardinal preboli težko bolezen.

— **Pozdravi s fronte.** Prejeli smo: 9. avgusta. Mnogo pozdravov z južnega bojišča pošiljajo c. kr. prostovoljni strelci ljubljanske stotnije: Filip Tomec, desetnik, Leopold Eiletz, desetnik, Danijel župan, desetnik, B. Klopčič, Egidij Zlebnik, Vincenc Hodnik, Ivan Zaletel, Franc Jeriha, Zmagoslav Kveder, Josip Ščurk. — 5. avgusta. Iskrene pozdrave s strelnih bregov Dnjestra pošiljajo: Lud. Bergant, narednik, Jakob Drobnič, četovodja, Avgust Kalan, desetnik, Mihael Bartel, desetnik, Franc Remec, Potrebin, Korosec, Hrovatin, Gaja, pešci.

— **Iz seznama izgub št. 221.** Nadporočnik Kahlen Delimur, 12 lov. bat., 3. stot., Maribor, ranjen.

— **Cenj. naročniki »Slovenca«,** ki premene svoje bivališče, naj poleg novega naslova sporoče vedno tudi stari naslov (kraj in pošta, vojaki v vojni črti številko prejšnje vojne pošte). Če kdo ne sporoči svojega prejšnjega naslova, se mu list ne more točno pošiljati.

— **Popravki k seznamu izgub.** Jajčnik Peter, 87. pp., 6. stot., okolica Soštanja, 1891, ujet; je bil označen za ranjenega. — Jazbec Jurij, 87. pp., 7. stot., Ptuj, 1892, ujet; svoječasno je bil označen za ranjenega. — Petek Ignacij, 87. pp., 8. stot., okolica Ptuja, ujet; svoječasno je bil označen za ranjenega.

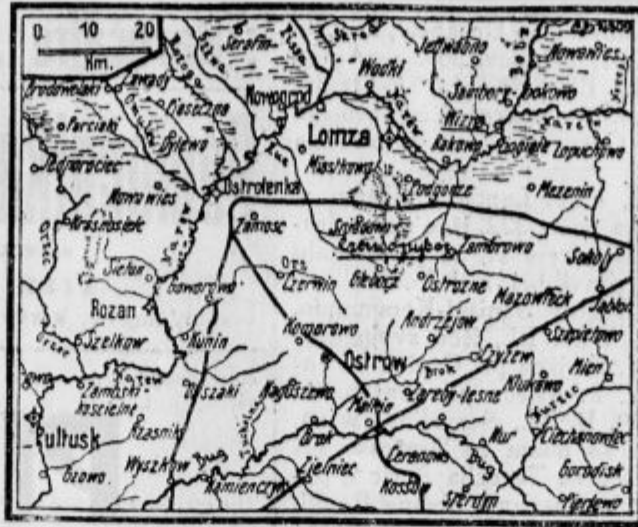
— **Smrt za domovino.** Iz Rovt nad Logatcem. Dne 3. julija je prišla tužna vest, da je umrl v Przemyslu še oktobra meseca za kolero Anton Lukončič. Upali so domači, da je ujet. Bil je miren in pošten fant. Prišlo pa je še drugo žalostno poročilo, da je umrl dne 30. julija na Ogrskem vsled ran, ki jih je dobil v boju z Lahi, Peter Kervina. Pred poldrugim letom je prišel iz Amerike in sedaj je dal svoje mlado življenje za domovino.

— **Pojasnila k ministrskemu odloku glede nemščine v železniški službi** so ravnokar izšla ter obsegajo določbo, da je pri nastavljanju novih prosilcev iz službenih ozirov posebno gledati na temeljito znanje nemškega jezika. O tem znanju se ima predstojnik dotičnega oddelka osebno prepričati.

— **»Sveta vojska«** se je začela razširati tudi po Hrvaškem. Škof Mahnič je pravila potrdil za krško škofijo. Tiskana in potrjena so pravila tudi za senjsko škofijo.

— **Na Zaplazu** bo prihodnji petek, 20. avgusta t. l., običajen romarski shod. Spovedovalo bo več spovednikov v petek popoldne in v soboto zjutraj. Spored pobožnosti je enak kakor druga leta. — Župni urad Čatež pod Zaplazo. — Henrik Povše, župnik.

— **Iz ruskega ujetništva** so se nam oglasili sledeči ujetniki: Alojzij Pahor iz Temnice, brat preč. g. Franca Pahor, kateheta v Komnu, kateremu pošilja pozdrave; Karel Trampuž iz Temnice, Alojzij Spacal iz Vojsčice, Ivan Grobiša iz Kostanjevice, Anton Pahor iz Sela, Josip Petelin z Gorijskega. Nahajajo se v Karikovu. — Iz Tamboffa smo prejeli: Prosim, naznanite v Vašem cenj. listu, da se nahajam kot vojni ujetnik v tem mestu. Do zdaj je vse dobro

Boji med Bugom in Narewom.

in zdrav sem tudi. Anton Družnik, pravnik iz Trsta, rezervni kadet pri 97. pešpolku, XI. maršbataljon. Srčen pozdrav vsem znancem bele Ljubljane! Naslov: Anton Družnik, rez. kadet 97. pešp., prisonnier de guerre, Tamboff.

— **Za vojne ujetnike.** Skupni poizvedovalni urad »Rdečega križa« obvešča, da se smejo od zdaj dalje zopet pošiljati jastvine v poštnih ovojih, ki smejo tehtati največ pet kg, vojnim ujetnikom in civilnim internirancem v sovražnih deželah. Taki ovoji se odpošiljajo kot pošiljave vojnim ujetnikom ali internirancem poštnine prosto. Pisma, časopisi, tiskovine itd. se ne smejo v nobenih okolnostih priložiti. Prestopek proti temu predpisu lahko povzroči, da se vsem ujetnikom kakega določenege okraja v sovražni deželi došli ovoji ne izročijo.

— **Prošnje za izkop vojaških mrličev,** ki leže pokopani v okolišču vojaških poveljstev južno-zapadne fronte, treba nasloviti na vojaška poveljstva v Inomostu, v Gradcu ali pa v Zagrebu. Ako so pokopališča v operacijskem prostoru, ki je znan imenovanim vojaškim poveljstvom, odpošljejo take prošnje ta poveljstva sama v presojo na dotična armadna etapna (etapna-skupinska) poveljstva, oziroma na etapni oddelke deželne obrambnega poveljstva na Tirolskem. Ako je vojaški mrlič pokopan v etapnem prostoru, razsojajo o zadevnih prošnjah napominjana vojaška poveljstva sama.

— **Za dvovprežni voz — 60 K na dan.** Na Dunaju je zadruga voznikov sklenila, da bo stal od 1. septembra naprej en dvovprežni voz za en dan 60 K.

— **Kolera.** Na Ogrskem je od 26. julija do 1. avgusta obolelo 600 oseb na azijski kolero. — Na Hrvaškem in v Slavoniji je obolelo na azijski kolero 100 oseb, umrlo jih je med njimi 47.

— **Bivši milijonar in župan umrl kot berač.** Iz Hobokena se poroča: V tukajšnji bolnišnici je umrl na posledicah pijanstva bivši župan mesta Trenton, A. Gowan. Pred smrtjo je prosjal, Gowan je imel še pred malo leti v Trentonu dobro idočo tovarno ter se je njegovo premoženje cenilo na tri milijone dolarjev. Igra in pijača sta moža spravila na beraško palico.

— **Rusi na Češkem v premogovih jamah.** Kakor poroča »Severočesky Delnik« dela del ruskih vojnih ujetnikov iz ujetniškega tabora v Mostu v premogovih jamah, ki so v bližini rečenege mesta. V rovu Julij V dobivajo za delo na dan po 50 vinarjev in vsak tretji dan zavojček cigaretnega tobaka. Drugi pa so zaposleni pri kmetih po okolici.

— **Pridelujte čim več krme!** Deteljica in travniki so se po precej obilnem deževju zadnjih dni lepo popravili. Pričakovati moremo bogate otave. Vendar pa naj gospodarji mislijo za časa na to, da bodo tudi strnišča posejali s primernimi mešanici, naprimer z ovsom in grahamom ter poskrbeli za zgodnjo deteljo. Tudi listje z raznega listnatega drevja gre zlasti kravam v slast. Ne zametujte letos raznega ščavja, ki raste ob vodah. Vse se naj vporabi, da bomo čim dalje izhajali z zeleno krmo, kajti otrobe in podobno bo težko dobiti.

Razna poročila.

PRESTOLONASLEDNIK SE VRNIL NA DUNAJ.

Budimpešta, 13. avgusta. (Kor. ur.) Nadvojvoda Karol Franc Jožef je spredaj danes dopoldne ministrskega predsednika grofa Tiszo v daljši avdijenci. Prestolonasledniška dvojica je obiskala okoli 10. ure venčalno cerkev, v kateri je opravila kratko pobožnost in si je nato podrobno ogledala cerkev. Nadvojvoda Karol Franc Jožef in soproga sta odpotovala ob 11. uri dopoldne na Dunaj nazaj. Na cestah, po katerih se je vozila prestolonasledniška dvojica na zahodni kolodvor, je tvorila špalir tisočera množica, ki je dvojico navdušeno pozdravljala. Oficijelno slovo je odpadlo.

† KOLOMAN PL. SZELL.

Budimpešta, 16. avgusta. (K. u.) Ogrski kor. urad poroča: Bivši ministrski predsednik, guverner ogrske hipotečne banke, tajni svetnik Koloman pl. Szell je danes ob pol 3. zjutraj umrl na svojem posestvu.

MOLTKE ODLIKOVAN.

Berlin, 14. avgusta. (Kor. ur.) Generalnemu polkovniku pl. Moltke, načelniku namestnega generalnega štaba armade, je bil podeljen red »Pour le merite«.

PODMORSKI ČOLNI.

London, 13. avgusta. (Kor. urad.) Reuter poroča: Potopljena sta parnik »Osprey« iz Liverpoola in ribiški parnik »Humphrey«. Posadki sta bili rešeni.

SLAVNI GODBENIK NIELS HANGARD NIELSEN SMRTNO PONESREČIL.

Haag, 14. avgusta. Iz Pittsburga se poroča: Slavni godbenik Niels Hangard Nielsen, Danec po rodu, je umrl v nekem tukajšnjem zdravilišču na težkih poškodbah ob neki vožnji, ko so se splašili konji in je bil vržen iz kočije. Nielsen je bil svoj čas danski častnik, pozneje se je izselil v Ameriko in bival v Pittsburgu.

Ljubljanske novice.

lj **Cesarjev 85 letni rojstni dan v Ljubljani.** Dne 17. avgusta 1915, na predvečer rojstnega dne Njegovega Veličanstva cesarja, se vrši velik vojaški mirozov. Vojaštvo odrine ob 8. uri zvečer iz šentpeterske vojašnice in pojde po sledečih ulicah: Sv. Petra cesti, Marijin trg, mimo deželne sodišča skozi Sodno ulico, Dunajska cesta, Franca Jožefa cesta, Bleiweisova cesta, Kongresni trg, Gosposka ulica, Stari trg, Poljanska cesta. Mirozova se udeležijo vsi tukajšnji vojaki z lampijončki in zastavami ter vsi častniki. — Zjutraj ob 6. uri se vrši budnica po istih ulicah. Za moštvo bo sv. maša v cerkvi sv. Petra ob 9. uri zjutraj. Ob 10. uri bo pontifikalna sv. maša v stolnici. Grobovi padlih junakov pri Sv. Križu bodo razsvetljeni. Tudi ljubljanski grad bo bajno razsvetljen. Opoldne bo slavnostni častniški banket, h kateremu bodo povabljeni tudi načelniki tukajšnjih civilnih oblastnij. Med napitnico cesarju bo na gradu 21 krat ustrelilo.

lj **»Brambni ščit v železju«.** Mestna občina ljubljanska postavila je »Brambni ščit v železju« za sklad v podporo vdov in sirot v vojski padlih kranjskih vojakov. Zabijanje žebeljev v ta ščit se prične na slavnosten način dne 18. avgusta 1915 ob 11. uri opoldne po vodom proslave 85-letnice Njegovega Veličanstva. Mestna občina ljubljanska vljudno vabi vsakega posameznika k udeležbi te dobrodelne akcije s tem, da zabije žebelj v ta ščit, ki naj ostane zgodovinski spomenik bojnih časov, v katerih živimo ter naj obenem priča, da so tudi ljubljanci po svojih močeh skrbeli za rodbine onih junakov, ki so dali svoje življenje za svojo domovino. Žebelji po 1 krono, 50 in 20 vinarjev se bodo dobivali na licu mesta, kjer bo razpostavljen brambni ščit, to je pri glavnem vходу mestnega magistrata.

lj **Zabijanje žebeljev v »Brambni ščit v železju«** se prične dne 18. avgusta ob 11. uri dopoldne pred magistratnim poslopjem in ne ob 12. uri, kakor je bilo zadnjič pomotoma poročano.

lj **Častniško častno znamenje Rdečega križa** je dobil štabni nadzdravnik 1. razreda dr. Edmund Geduldiger, poveljnik garnizijske bolnišnice št. 8 in garnizijski šef-zdravnik v Ljubljani.

lj **Kolera v Ljubljani.** Včeraj ob 1. uri ponoči je umrl v mestni kolerni bolnišnici 31 letni delavec Franc Babnik na azijski kolero. Doma je bil iz Delnic pri št. Vidu nad Ljubljano, delal je pri tvrdki Czezwiczka v Ljubljani in stanoval na Selu št. 41. To je drugi slučaj v Ljubljani, da je

civilna oseba umrla na kolero. S slučajem Šfiligoj ni Babnikov v nobeni zvezi. Babnika so takoj po smrti pokopali na pokopališču pri Sv. Križu. Tudi v tem slučaju se je nemudoma vse potrebno odredilo glede oseb in stvari, s katerimi sta bila bolnika v dotiki, da se prepreči vsako nadaljno razširjenje bolezni. In res se doslej ni pripetil noben nov slučaj, ki bi bil s tema dvema v zvezi, tako da se more izrečno poudariti, da je Ljubljana popolnoma kolere prosta. — 13. t. m. je umrl v isti bolnišnici na azijski kolero od zunaj prineseni 24 letni pešec Mihael Gavjanec iz Marmaros-Szigeta, ki pa ni imel nobene zveze s prejšnjima slučajema.

lj **Umrli** so v Ljubljani. Jakob Maierhofer, lovec; Peter Feher, Marian Josip, Tomaž Buberle, Mihael Gorjanec, pešci. — Pal Kis, sanitetni vojak. — Rudolf Hrach, vojaški delavec. — Enriko Pasini, pešec laškega pešpolka št. 141. — Ana Delakorda, rejenka, 18 mesecev. — Marija Rožič, hči begunke, 4 mesece. — Franc Babnik, delavec, 41 let. — Miklos Malyas in Josip Feller, pešca. — Jakob Poželnik, hiralec, 72 let. — Istan Szabo, pešec. — Anton Stiegler, deželni strelec.

lj **Pozor!** Trgovci in orbtniki se opozarjajo, da se začne rok dolžnosti naznanila za usnje, kože, kože in strojila danes, poteče pa v torek. Tozadevne tiskovine se dobe v obrtnem oddelku mestnega magistrata, kamor je izpolnjene tudi doposlata.

lj **»Kino Central«** v deželnem gledališču. Danes: »Prstan švedskega jezdeca«, balada v treh dejanjih, in drug spored. — Jutri: »O, du mein Österreich«, patriotična drama.

Primorske novice.

Granata je v torek obiskala goriško gluhonemnico, a našla je vse zaprtro ter ni mogla noter. Odbila se je na tla, ne da bi napravila kake škode. V gluhonemnici je sedaj tu še malo otrok, ker je g. ravnatelj Reščič poskrbel, da jih je pravočasno razposlal sempatja.

Avtomobilska nesreča na šentpeterski cesti v Gorici. V torek, 10. t. m., se je zgodila na šentpeterski cesti ravno pred umobolnico grozna nesreča. Kakor je že sedaj v Gorici navada, da so mlekarice dobesedno oblegane, ko pridejo v mesto, tako je šla omenjena dne vdova Tržacanka Egidija Bonurri na šentpetersko cesto, da si bo kupila mleka. In res, dobila je mlekarico ravno tik umobolnice in se hitro tudi ona pridružila gruči oblegovateljic. Kako živ žar pa je takrat okoli mlekaric, si more samo oni predstavljati, ki je to že videl. A, ni čudno, ker uboge žene ne morejo dobiti mleka, gredo na vse strani prežat, odkod se prikaže kaka mlekarica. In ako kaka pride, tedaj hoče vsaka biti prva. Vse kriče in upijejo in se premetavajo. Tako je bilo tudi omenjena dne. Žene so bile tako zaposlene okoli mlekarice, da so preslišale zvijg prihajajočega avtomobila, ki je z veliko naglico zadel v gručo in pri tem razmesaril omenjeno gospo tako, da je bila na mestu mrtva.

lj **»Rudolfina«** v Gorici. Nekí duhovnik, ki je bil v »Rudolfinu« na »oddihu«, poroča »Kärntner Tagblattu« sledeče: Dva meseca sem vstrajal v okrožju sovražnega ognja. Noč in dan sem bil v smrtni nevarnosti. Krog »Rudolfina« so padali šrapneli in smrtonosne granate, ki so rušile hiše in ubijale ljudi. Dve največjih granat sta prileteli na vrt in se tam globoko zagrebli v zemljo. Dva šrapnela sta zadela streho in jo predrla; eden je priletel skozi strop v sobo št. 12, kjer je obležal, ne da bi napravil nadaljnje škode. Druge krogle so zadele hišo in obtičale v zidovju. Končno mi je vsa stvar postala vendar le predebela; živci so mi odpovedali. Dne 30. julija sem pobegnil iz Gorice, deset dni sem taval sem in tje, končno pa sem našel zavetje pri nekem penzioniranem župniku v Ljubljani.

Goriško glavarstveno poslopje so vzeli v sredo Italijani na muho. Izstrelili so mnogo šrapnelov in granat, od katerih so nekatere tudi zadele. Škode pa ni velike.

Novi oskrbnik goriške deželne umobolnice. Namesto v Italijo pobeglega prejšnjega oskrbnika Zullianija Domenico je imenovan sedaj Anton de Corti, ki je tudi oskrbnik italijanske kmetijske šole.

V Pevmi še vedno stanujejo. V Pevmi, ki leži še na desnem bregu Soče, ima še dosti ljudi, ki nočejo bežati, ampak v miru obdelujejo svoja polja. Izprva so zbežali v Gorico ali šentpeter, potem pa so se vrnili domov, ker povsod dobro, doma pa najbolje. Sedaj stanujejo doma in pridno obirajo sadje. To priča, da ni še nobene nevarnosti, da bo prišel Talijan v Gorico.

— **Padel** je na severnem bojišču dne 25. julija po sovražni granati zadet, 19letni Viktor Taučar z Opčin.

— **Padel** je dne 26. julija, zadet od laške granate pri Sv. Mihaelu na Krasu četovodja 97. pp. Josip Klanjšček, doma iz št. Florijana pri Gori-

ci. Imenovani je bil predsednik tamošnjega »Orla« in izvrsten pevec. Za svoja junaštva je bil v Galiciji tudi dvakrat odlikovan. Naj bo mlademu junaku lahka slovenska zemlja, za katero se je boril in padel!

Pri rešitvi tovariša utonil. Narednik Mario Kunad iz Trsta je hotel rešiti iz Soče nekega svojega tovariša, ki se je potapljal. Skočil je v reko in sam utonil.

Zdravstveno stanje v Trstu. Uradno zdravstveno poročilo od petka 13. t. m. opoldne do sobote 14. t. m. opoldne zaznamuje: 20 slučajev kolere iz prejšnjih dni, 4 novi, ozdravljen 1, mrtev nihče, 23 še bolnih. Novi 4 slučajji so doznani v ulicah: Selte Fontane 190, Škorcklja-S. Peter 35, izraelit. bolnica in Gbega 4, III. nad. — Bacilonosevec je od prejšnjih dni 6, nov 1. V vili Sartorio jih je 38 na opazovanju. — Dne 14. t. m. od 2. do 7. ure popoldne so ugotovljeni naslednji slučajji bolezni: škrlatica 1, difterija 6, tisu 15, kolera 29. Umrlo jih je za škrlatico 1, za kolero 7.

Ugodne razmere v Pulju. Gospod Jekić piše svoji soprogi dne 6. avgusta iz Pulja med drugim: Torej bodi mirna in brez skrbi, nam se v vsakem oziru dobro godi. Bolnikov je razmeroma malo, živil in drugih potrebščin je vedno v izobilju, kakor v začetku vojne. Dragi Bog naj nam obvarja našo slavno vojsko in njene vojskovodje; potem moremo mirnega srca pričakovati onega dne, ko nam zasije zmagaja in mir!

Žrtev vojske. Č. g. Karol Čigon, vikar na Vojsčici na Spodnjem Krasu, je skrivil v obrambo pred sovražnikovo invazijo v poslopju posestnika veliko zabojev robe. To tem bolj radi tega, ker ima imenovani g. vikar cerkev in svoje stanovanje na 330 m visokem griču, odkjer je krasen razgled na morje, na Furlanijo, na avstrijsko-italijansko mejo in tedaj tudi na bojno polje. Poldruge uro od tam divja ljuti boj, ki mu stresa cerkev in dom. Lega torej za sovražnika nad vse merodajna. Ali glej! Ravno pri istem posestniku je izbruhnil ogenj, ki je njemu malo ne vse pokončal in obenem tudi vso zakrito robo vikarjevo, cerkveno in služabnice. Gosp. vikarju je zgorela skoraj vsa obleka, vse najvažnejše knjige itd., cerkvi nekatere matične knjige, prekrasna nova velikonočna sveča in drugo, služabnici vsa obleka in veliko drugega. Vsega v vrednosti nad 1000 K. Ne zadosti štirinajst dni na to je zgorelo neko drugo kmečko poslopje. Slučaj je hotel, da je ravno pod streho tega poslopja imela cerkev shranjen velik, prelep misijonski križ. Malo je manjkalo, da ni zgorel. K sreči pa so vrli vojaki ta požar v kratkem pogasili. Misijonski križ je bil rešen.

Pogrešane družine s Primorskega.

Ignacij Mihelin, feldkanonenbatterie 2/75, vojna pošta 85. — Ignacij Drnovšek, Allg. Krankenhaus, Paviljon XI., Celovec, Koroško išče svojo družino Alojzije Drnovšek iz Vertače 66, p. Kanal. — Leopold Toros, telef. odd., VI. Ersatzkomp., Kolonischule, Maribor, išče preč. g. kurata Kurinčiča v Medani v Brdih. — Alojzij Princič, k. k. Landsturm Eisenbahn sich. Halbkomp., Dutovlje-Skopo, Kras, išče svojo družino, doma iz Cerovega št. 79. — Lovrenc Furlan, k. k. Landsturm Eisenb.-sicherung Halbkomp., Dutovlje-Skopo, Kras, išče svojo družino, doma iz Gornje-ga Cerovega št. 10. — Pavla Volarič, Sv. Miklavž, p. Hoče, Maribor, Štajersko, išče svoje starše Antona in Katarino Volarič in sestro Marijo Manfreda iz Kobarida s tremi otroki. — Okretič Jožef, 203/97 M. A. A. Csoka, Komitat Megge, Ogrsko, išče svojo družino iz Kostanjevice št. 103. — Josip Droč, Radstadt bei Salzburg, bei Frau Roja, išče svojo družino in svoje starše, doma iz Brd. — Franciška Drekonja, služkinja v Trstu, Scorcola S. Pietro 136, bi rada vedela, kje se nahajajo njeni starši Anton in Franciška Drekonja iz Gorenjevasi pri Kanalu in njene štiri sestre. — Albin Slamič, k. u. k. Reservespital, Studentenheim, Etappenpost 119, išče preč. g. dekana iz Tolmina. — Išče se Mihael Medveček, voznik ki vozi municijo, doma iz Krestenice pri Kanalu; pojasnila Ani Košuta, Kellerdorf 22, p. Bad Radein, Štajersko. — Andrej Perše, k. u. k. Augusta-Baraken, Spital, Barake 3 B, Ogrsko, išče družino Perše, iz vasi Peršeti, p. Ročinj, Goriško. — Josip Klenjšček, k. k. Landsturmreg. No. 1, I. Ersatz-Komp., Wels, Ober-Oesterreich, išče svojo družino, doma iz Gor. Cerovega pri Gorici. — Ivan Princič, Landsturm-Reg. No. 1, I. Ersatz-Komp., Wels, Ober-Oesterreich, išče svojo ženo. — Anton Fikfak, Ldst.-Marsch-Komp. 7/2, vojna pošta 214, išče svojo ženo Antonijo iz vasi Podsabotin št. 30, p. Peoma pri Gorici. — Prosim sporočila, kje se nahaja Ciril Urbančič iz Dolenjega (Hruševlja) iz zapadnih Brd na Goriškem. Omenjeni je vodil živino s svojim očetom od doma, na Vrhniki sta se morala z očetom ločiti. Kdor bi kaj vedel, naj sporoči

to očetu na naslov Josip Urbančič, k. u. k. Verpflegstaffel 51, Teldpost 309. — Anton Gašperin, k. k. Lir. No. 4, 5. Ersatz-Komp., Leoben, Štajersko, išče svojega očeta Mihaela Gašparin, doma iz Nebliga pri Gorici.

Ivan Uršič, k. k. Landsturm-Baon v. Olschbaur, vojna pošta 322, išče svojo družino, doma v Iderskem št. 31 pri Kanalu (podomače se pravi pri hiši Loman). — Alojzij Terčič Pferde Sanität-Kommando, Sankt Markus, Wien III., išče svojo družino doma iz St. Ferjana pri Gorici. — Josip Kurinčič, k. k. Rekonveleszenjenabt., Hauptstrasse 99, B. XI., Semering, Wien, išče svoje, ki so doma iz Drežnice pri Kobaridu. — Išče se Terezija Peric s peterimi otroci iz Vermeljana, občina Ronki. Za pojasnila prosí Peric Anton, Landst.-Wachkomp. 2, Hasnerplatz 12, Gradec.

Poslani naslov.

Farletič Štefanija (iz Doberdoba), Ober-Hollabrunn, Wienerstrasse 7, Spodnje Avstrijsko.

Naznanilo.

Josipu Cej, ki dela pri Jakobu Pangerc, p. Ostrelj, Čardak, Bosna, se naznanja, da se nahaja njegova žena Alojzija z dvema otrokom v veliki bedi v Ljubljani, Mala čolnarska ul. 10. Ako more, naj pride po njo, ali naj ji pa pošlje denar.

× × ×

Seznam slov. goriških beguncev, ki so odšli dne 23. julija 1915 iz Lipnice v Amstetten. Iz Brestovice: Peric Jožef 51 l., 7 oseb — Radetič Jožef 60 l., 1 — Kojnc Ljudmila 18 l., 4 — Štolfa Marija 30 l., 4 — Peric Terezija 46 l., 1 — Štolfa Anton 74 l., 1 — Zabrič Franc 52 l., 4 — Pahor Jožef 70 l., 9 — Antonič Antonija 52 l., 2 — Saksida Justina 23 l., 3 — Grošen Jožef 37 l., 3 — Perič Antonija 46 l., 7 — Pahor Marija 40 l., 4 — Ferfolja Franciška 54 l., 4 — Rebula Jožef 43 l., 2 — Semolič Rudolf 32 l., 7 — Kocijančič Peter 34 l., 7 — Semolič Katarina 43 l., 5 — Semolič Katarina 31 l., 2 — Semolič Ivanka 45 l., 4 — Kojnc Jožef 59 l., 5 — Kocijančič Franc 30 l., 4 — Peric Mihael 58 l., 1 — Peric Jožef 36 l., 4 — Legiša Ivan 28 l., 7 — Peric Franciška 43 l., 7 — Kavčič Francišek 70 l., 5 — Kocijančič Štefan 70 l., 2 — Rebula Venceslav 18 l., 1 — Radetič Marija 83 l., 2 — Antonič Antonij 61 l., 5 — Peric Vincenc 53 l., 2 — Semolič Ivan 74 l., 4 — Semolič Jožef 44 l., 5 — Peric Ivan 58 l., 5 — Semolič Jožefina 25 l., 2 — Semolič Jožefina 31 l., 6 — Pangoc Marija 35 l., 5 — Semolič A. 30 l., 5 — Pangoc Jožef 43 l., 8 — Kaučič J. 56 l., 3 — Semolič Marija 31 l., 5 — Stofa Marija 45 l., 7 — Peric Lovrenc 55 l., 5 — Peric Cecilija 34 l., 6 — Peric Franciška 45 l., 8 — Peric Agata 59 l., 7 — Antonič Rozalija 33 l., 7 — Semolič Jožefina 52 l., 6 — Peric Terezija 73 l., 7 — Peric Avguštna 34 l., 6 — Kocijančič Jožefa 49 l., 3. — Iz Jamlj: Legiša Andrej 47 l., 4 — Radetič Alojz 18 l., 3 — Radetič Mihael 60 l., 4 — Legiša Marija 20 l., 4 — Okretič Marija 39 l., 5 — Konjc Jožef 41 l., 7 — Pahor Jožef 53 l., 10 — Pahor Franciška 30 l., 5 — Frandolič Apolonija 44 l., 5 — Frandolič Marija 26 l., 3 — Radetič Rozalija 33 l., 5 — Pahor Jožef 70 l., 8 — Kojnc Peter 60 l., 6 — Pahor Andrej 61 l., 3 — Marušič Jožef 70 l., 7 — Frančškin Anton 57 l., 3 — Skupaj vseh oseb 323.

× × ×

POGREŠANI VOJAKI:

Pogreša se od 1. jan. 1915 Anton Japelj iz Tomišlja pri Ljubljani. Zadnji njegov naslov se glasi: A. J. k. Landwinf. Reg. 5, XII. Feldkomp., Feldpost 48. Pojasnila sprejema Alojzija Japelj, Ljubljana, Kat. Bukvarna. — Kdor ve, kje se nahaja Ivan Kunaver, k. k. Lir. 27/2. Ers.-Baon, 1. Ers.-Bat., Feldpost 48., naj naznani njegovi ženi Antoniji Kunaver, Stranska vas št. 28, p. Dobrova pri Ljubljani. — Pogreša se Franc Kralj, 17. pp., 3. stot., vojna pošta 36; sporoči naj se njegovemu očetu v Trebnje. — Franc Strgar, 55. pp., 7. stot., vojna pošta 80, ki se je nahajal v Galiciji ni pisal že od 1. maja. Kdor kaj o njem ve, naj sporoči Ivani Benčar, P. Zwettl, Propstein, Spodnje Avstrijsko. — Pogreša se Franc Cirar iz Brezovice, občina št. Lambert, ki je služil pri 7. lov. bat., je odšel v Galicijo in se že od novembra ni oglasil. Pojasnila Ivanu Vrtačnik, št. Lambert, p. Sava pri Litiji.

Izvežbana Prodajalka
špecerijske stroke, za takojšnji nastop se sprejme pri
A. ŠARABON v Ljubljani.

: Naročajte „Slovenca“ :

Pomočnika in 2 učenca

sprejme takoj 1598

Fran Villan

čevljar, mojster, Vevče 37, p. Dev. Mar. v Polju.

Goričan, ki je dovršil 4 gimnazije, išče primerne službe kot

PISAR

ali kaj enakega. Zmožen tudi italijanščine in nemščine. Ponudbe na upravo „Slovenca“ pod št. 1594.

Krepkega dečka

iz poštene hiše s primerno šolsko izobrazbo, ter pridnega 1589 5

trgovskega pomočnika

sprejme Jos. Errath v Mokronogu, Dolenjsko.

Sprejemem dva dobro izurjena

dimnikarska pomočnika

proti dobri plači. Nastop lahko takoj.

Emer. Štrichel, dimn. mojster, Ljubljana,
Sv. Petra cesta št. 32. 1587 3

Kupim v vsaki množini mlkano in nemikano

domaće predivo

po najvišji cenl. — Ponudbe na: Ivan N. Adamč, vrvarna, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 31. 1453

5000 hektolitrov

belega in rdečega

hrvatskega

VINA

od letnikov 1912, 1913 in 1914
ponuja po dnevnih cenah veletrgovina z vinom

Alex Breyer i sinovi

Križevci na Hrvatskem. 1418

Restauracija (gostilna)

prva in največja v mestu Zagrebu

se prodaja

radi bolezni. Letni promet vina in piva od 2000 do 2500 hektolitrov.
Več se izve pri lastniku

Varoška pivnica (Reininghaus), Zagreb.

1599

Razpis ustanov.

Za prihodnje šolsko leto, ki se začne dne 16. septembra t. l., razpisuje deželni odbor vojvodinje Kranjske

pet deželnih ustanovnih mest

za c. in kr. mornariško akademijo za sinove neimovitih slojev prebivalstva kranjske dežele.

Splošni pogoji so:

1. domovinstvo na Kranjskem;
2. telesna sposobnost za mornariško vzgojo ter tudi za bodočo vojno službo na morju; to sposobnost je dokazati po „Predpisu za zdravniško preiskavo pomorskih aspirantov in prosilcev za sprejem kot gojencev c. in kr. mornariške akademije“, izdanem z mornariškim pravilnikom v XXII. l. 1902. (za poveljstva in zavode c. in kr. vojske l. 1903.);
3. zadovoljivo нравno vedenje;
4. izpolnjeno 14. in ne prekoračeno 16. leto življenja;
5. dosežanje šolanje, dovršeno z najmanj zadovoljivim (dobrim) uspehom, in sicer:

Štirje nižji razredi kake javne tuzemske srednje šole ali ravno toliko letnikov vojaške nižje realke, z nadaljnjim pogojem, da je prosilec zadobil v **matematiki najmanj red „dobro“.**

(Tiskane popolne pogoje za sprejem je dobiti pri tvrdki „L. W. Seidl & Sohn“ na Dunaju. Pošljejo jih pa tudi pisarniško ravnateljstvo vojnega ministrstva, mornariški odsek, pristaniško admiralstvo v Pulju, pomorsko okrajno poveljstvo v Trstu in poveljstvo mornariške akademije vsakemu, ki jih zsheteva, proti plačilu 40 h ali proti znamkam te vrednosti).

V svrhu sprejema v c. in kr. mornariško akademijo bodo morali dotični prosilci delati sprejemno izkušnjo. Ta izkušnja bo obsegala za vstop I. letnik: a) nemški jezik, b) matematika, c) zemljepis in zgodovino, d) prirodopisne vede vseh teh predmetov toliko, kolikor so predavani v prvih štirih razredih kake srednje šole.

Sprejemne izkušnje se prično dne 10. septembra. Odrani aspiranti bodo v pravem času poklicani.

Izobraženje v mornariški akademiji traja štiri leta. Po zadovoljivi dovršitvi IV. letnika se imenujejo gojenci za pomorske kadete.

Prošnje za ustanove v svrhu sprejema v c. in kr. mornariško akademijo je poslati **deželnemu odboru vojvodine Kranjske, in to najkasneje do 27. avnusta 1915.** Poznejše došle prošnje se ne bodo vpoštevale.

Prošnji je priložiti:

1. krstni list;
2. domovinski list (prosilčev);
3. izpričevalo vojaškega zdravnika;
4. izpričevalo o cepljenju koz, če cepljenje ni potrjeno v vojaškem izpričevalu;
5. vsa izpričevala srednje šole;
6. izpričevalo o premoženju, potrjeno od županstva in župnega urada in ravnatoka нравnostno izpričevalo.

Prošnje je kolkovati s kolkom za eno krono, vsako prilogo pa s kolkom za 30 h, če že ni kolkovana.

Prošnje smejo vložiti samo starši (oče, če njega ni, mati ali varuh).

Kranjski deželni odbor,

v Ljubljani, dne 15. avgusta 1915.